

المختصر المفيد
في بيان دلائل أقسام التوحيد

De bewijzen van de
**CATEGORIEËN
VAN TAWHĪD**

Shaykh 'Abdur-Razzaq al-Badr

المختصر المفيد
فى بيان دلائل أقسام التوحيد

De bewijzen van de
**CATEGORIEËN
VAN TAWHĪD**

Shaykh ‘Abdur-Razzaaq al-Badr

© As-Sunnah Publications

E-Book: versie 1.1

Wees zeker dat u de laatste versie hebt door dit e-book te downloaden via www.sunnahpubs.com

Uitgeverij: As-Sunnah Publications

ISBN: 978-94-929721-3-2

Oorspronkelijke titel: المختصر المفيد في بيان دلائل أقسام التوحيد

Titel: De bewijzen van de categorieën van tawhīd

Auteur: Shaykh ‘Abdur-Razzaq al-Badr

Vertaler: Nordin Abū Mu’aawiyah

Contact: info@sunnahpubs.com

Website: www.sunnahpubs.com

Dit E-Book mag worden gekopieërd, gebruikt en verspreid worden voor Da’wah doeleinden. Het mag niet uitgeprint- en/of verspreid worden voor winstdoeleinden zonder eerst schriftelijke toestemming te hebben gevraagd en verkregen van de uitgeverij.

Transliteratie tabel

ء	`	د	d	ض	ḍ	ك	k
ب	b	ذ	dh	ط	ṭ	ل	l
ت	t	ر	r	ظ	<u>dh</u>	م	m
ث	th	ز	z	ع	‘	ن	n
ج	dj	س	s	غ	gh	ه	h
ح	ḥ	ش	sh	ف	f	و	w
خ	kh	ص	ṣ	ق	q	ي	y

klinkers

ـَ	a	ـِ	i	ـُ	u
ـَا	aa	ـِي	ie	ـُو	ū
ـَي	ay	ـَوْ	aw		

Betekenis van gebruikte symbolen

صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ	Moge de zegeningen en vrede van Allaah met hem zijn
سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى	Verheerlijkt en Verheven is Hij
تَبَارَكَ وَتَعَالَى	Groots en Verheven is Hij
عَزَّ وَجَلَّ	Majestueus en Verheven is Hij
رَحِمَهُ اللّٰهُ	Moge Allaah hem Barmhartig zijn
رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُ	Moge Allaah tevreden met hem zijn
رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهَا	Moge Allaah tevreden met haar zijn
رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُمْ	Moge Allaah tevreden met hen zijn

Inhoudsopgave

Biografie van de Shaykh	8
Inleiding	10
Een beknopte uitleg over de categorieën van tawḥīd	11
Het tegenovergestelde van deze (drie) categorieën	14
Het bevestigen van tawḥīd in Zijn heerschappij is niet voldoende	16
Enkele bewijzen die duiden op de categorieën (van tawḥīd)	22
1 Van de bewijzen die duiden op de tawḥīd in Zijn Heerschappij	22
2 Van de bewijzen die duiden op de tawḥīd van Zijn alleenrecht op aanbidding	24
3 Van de bewijzen die duiden op de tawḥīd van Zijn Namen en Eigenschappen	26
Een aantal verzen waarin alle drie de categorieën van tawḥīd samen aangehaald worden	28
Enkele gedenkingen en smeekbeden waarin de categorieën van tawḥīd samen worden aangehaald	36
De volledige Qor'aan bevestigt deze (drie categorieën van) tawḥīd	44
De indeling van tawḥīd is een wettelijke realiteit die middel grondig onderzoek bekend werd	48
De getuigenis van tawḥīd duidt op deze indeling	64
De uitspraak 'er is geen kracht of macht behalve van Allaah' duidt op de drie categorieën van tawḥīd	70
Een aantal uitspraken van de vrome voorgangers inzake de erkenning van deze drie categorieën	73
Slot	92

Biografie van de Shaykh dr. ‘Abdur-Razzaaq bin ‘Abdul-Muḥsin al-‘Abbaad al-Badr¹

Zijn naam:

Hij is de shaykh ‘Abdur-Razzaaq bin ‘Abdul-Muḥsin al-‘Abbaad al-Badr. De zoon van de grote geleerde, de muḥaddith van Al-Madienah, de shaykh ‘Abdul-Muḥsin al-‘Abbaad al-Badr.

Zijn geboorte:

Hij is geboren op 22-11-1382 H, te al-Zulfie in het Koninkrijk van Saoedi-Arabië. Hij woont in Madienah en is commissielid van Onderwijs aan de Islamitische Universiteit.

Zijn bekwaamheid op het gebied van kennis:

Doctoraat in al-‘Aqiedah.

De Shaykh heeft veel boeken geschreven, uitgelegd en onderzoeken gedaan op verschillende vakgebieden. Deze bestaan onder andere uit:

1. Fiqh Al-Ad’iyah wal Adhkaar
2. Al-Ḥadj wa Tahdhieb al-Nufūs
3. Tadhkirah al-Mu’atsie Sharḥ ‘Aqiedah al-Ḥaafidh
‘Abdul-Ghanie Al-Maqdisie
4. Uitleg van al-Haashiyah Abū Daawud
5. Diraasah li Athar Maalik fil Istiwaa’

¹ Bron: www.ajurry.com

Audio's:

1. Uitleg van al-Qawaa'id al-Muthlaa
2. Uitleg van al-Kalim at-Tayyib
3. Uitleg van Qawaa'id al-Asmaa al-Husnaa li Ibn al-Qayyim
4. Uitleg van al-Haashiyah li Ibn Abū Daawud
5. Uitleg van 'Aqiedah al-Haafidh 'Abdul-Ghanie al-Maqdisie
6. Uitleg van al-'Aqiedah al-Waasiṭiyyah li Ibn Taymiyyah (fi masjid al-Djaami')
7. Uitleg van al-'Aqiedah at-Taḥaawiyyah

Verder heeft hij een volledige uitleg gegeven op het boek Al-Adab al-Mufrad van Imaam al-Bukhaarie, een uitleg op het boek Al-Fusūl fi Sierah Ar-Rasūl van Ibn Kathier, en vele andere (werken) die te vinden zijn op zijn officiële website: www.al-badr.net

Bij wie hij gestudeerd heeft:

Van de meest bekende geleerden bij wie de shaykh heeft gestudeerd en profijt bij opgedaan zijn:

- 1 Zijn vader, de 'Allaamah Shaykh 'Abdul-Muḥsin al-'Abbaad
- 2 De 'Allaamah Shaykh 'Abdul-'Aziez bin 'Abdillaah bin Baaz رَحِمَهُ اللهُ
- 3 De 'Allaamah Shaykh Moḥammed bin Ṣaaliḥ Al-'Uthaymien رَحِمَهُ اللهُ
- 4 Shaykh 'Ali Naaṣir Faqiehie

Inleiding

Alle lofprijzingen behoren toe aan Allaah, de Heer van al het geschapene. Het goede einde komt toe aan de godvrezenden. Moge de zegeningen en vrede (van Allaah) op de imaam van de gezonden (boodschappers van Allaah) zijn, de meest geliefkoosde bij de Heer van al het geschapene, namelijk Mohammed, onze profeet. (Maar) ook op zijn (gelovige) familieleden, en al zijn metgezellen. Vervolgens:

Dit is een beknopt schrijfwerk dat enkele bewijzen voor de categorieën van tawḥīd naar voren brengt. Het verduidelijkt de rechtmatigheid om tawḥīd in drie categorieën in te delen: tawḥīd in Zijn heerschappij (ar-Rubūbiyyah), tawḥīd in Zijn alleenrecht op (alle soorten van) aanbidding (al-Ulūhiyyah), en tawḥīd in Zijn Namen en Eigenschappen (al-Asmaa' waṣ-Ṣifaat).

Dit is een samenvatting van mijn (vorig) schrijfwerk waarin ik degenen die deze indeling als foutief beschouwen heb weerlegd. Om zodoende hetgeen te verwezenlijken wat mij gevraagd werd door een aantal nobele broeders. Ik vraag Allaah om met Zijn vrijgevigheid en onophoudelijke gunsten, zowel middels deze beknopte versie als het oorspronkelijke schrijfwerk, profijt te brengen (voor Zijn dienaren).

Een beknopte uitleg over de (drie) categorieën van tawhîd

De eerste soort: Tawhîd in Zijn heerschappij

Dit betekent dat men overtuigd is dat Allaah, de Verhevene, de Heer is van al het geschapene. Hij is de Absolute Bezitter, Schepper, en Voorziener van alles en iedereen. Degene Die het leven schenkt en het leven neemt. Middels Zijn (Goddelijke) wil komt het goede en het slechte voort. (Hij is) de Enige die de smeekbede kan verhooren in (tijden van) rampspoed. Het is enkel Hij in wiens Handen het bevel en het goede ligt. Niets is voor Hem onmogelijk. In dit allemaal kent Hij geen deelgenoten. Het geloof in de Voorbeschikking valt ook hieronder.

De tweede soort: Tawhîd in Zijn Namen en Eigenschappen.

Dit betekent dat men overtuigd is dat Allaah Alwetend en Almachtig is. Dat Hij de Levende en Instandhouder is. Degene Die noch door sluimer noch door slaap getroffen kan worden. Dat Zijn wil onvermijdelijk verwerkelijkt zal worden (in overeenstemming) met Zijn absolute wijsheid.

Dat Hij de Alhorende, de Alziende, het meest Genadevol is. Dat Hij zich zetelt boven Zijn troon (op een wijze die bij Zijn Goddelijkheid past). Dat alle zaken tot Zijn bezit behoren. Dat Hij de Absolute Bezitter is, de Perfecte die vrij is van (alle) tekortkomingen, de Gelovige (zowel in Zijn eigen uniciteit als in de waarachtigheid van Zijn boodschappers en hun volgers), de Getuige, de Almachtige, de Overweldiger, de Trotse. Verheven is Allaah boven datgene wat zij (Hem) aan deelgenoten toekennen. Dat men met absolute zekerheid

gelooft in al Zijn Schone Namen en volstreckte Eigenschappen zonder deze (eigenschappen) te verdraaien, inactief te maken, de hoedanigheid ervan te beschrijven, of te vergelijken (met een van Zijn schepselen).

De derde soort: Tawhīd in Zijn alleenrecht op (alle soorten van) aanbidding.

Deze soort is gefundeerd op de zuiverheid in de aanbidding van Allaah. Zoals het eenmaken van Allaah in de liefde en vrees voor Hem, in het hopen, het vertrouwen, het verlangen (naar Zijn tevredenheid en beloning) en de angst (voor Zijn bestraffing), in het aanroepen, enzovoort. Dit houdt in dat men zowel de innerlijke als de uiterlijke vormen van aanbidding zuiver aan Allaah toewijdt zonder deelgenoten hierin. Dus men geeft geen enkel aandeel van welke aanbidding dan ook aan iemand anders dan Allaah. Noch aan een engel, noch aan een gezonde profeet, laat staan aan anderen dan hun. De volgende uitspraak van Allaah سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى omvat deze soort van tawhīd:

﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾

“Alle lofprijzingen behoren toe aan de Heer van al het geschapene.”

[Sūrah al-Faatiḥah 1:1]

Het is het eerste en het laatste, het uiterlijke en innerlijke van de religie (al-Islam). Zowel het eerste als het laatste waarnaar de boodschappers hebben uitgenodigd. Het is de betekenis van de geloofsgetuigenis: *‘Niemand heeft het recht om aanbeden te worden behalve Allaah’*. Voorzeker, Allaah is de (rechtmatig) Aanbedene en Geëerde middels liefde, vrees, verering, verheerlijking, en alle andere vormen van aanbidding. Om deze categorie van tawhīd werden de schepselen geschapen,

de boodschappers gezonden, en de Boeken geopenbaard. Hierdoor zijn de mensen opgesplitst in gelovig en ongelovig, gelukkig en ongelukkig, mensen van het paradijs en mensen van de hel.

Het tegenovergestelde van deze (drie) categorieën (van tawḥīd)

Voor elk van deze drie categorieën is er een tegenovergestelde. Als je weet wat tawḥīd in de heerschappij betekent -dat men overtuigd is dat Allaah de Schepper en de Voorziener is, degene die leven geeft en neemt, degene die al het geschapene en hun zaken controleert en dirigeert, zonder deelgenoten hierin-, dan is het tegenovergestelde hiervan de overtuiging dat iemand anders naast Allaah een aandeel in deze daden heeft. Ondanks de realiteit dat enkel Allaah hiertoe in staat is.

En als je weet wat de tawḥīd in Zijn Namen en Zijn Eigenschappen betekent; dat men Hem enkel aanroept met de namen waarmee Hij Zichzelf genoemd heeft. En dat men Hem enkel de Eigenschappen toekent die Hij of Zijn boodschapper Mohammed ﷺ aan Hem hebben toegekend. En dat we Hem in deze Eigenschappen niet gaan vergelijken (met iets of iemand van Zijn schepping). Weet dan dat het tegenovergestelde hiervan twee zaken zijn die met één woord kunnen samengevat worden, namelijk het (Arabische) woord “al-ilhaad” (الإلحاد).

1. De eerste zaak die dit woord omvat: dat men deze Schone Namen en volstreckte Eigenschappen van Allaah عزَّوَجَلَّ ontkent en inactief maakt, ondanks dat ze bevestigd zijn in het Boek (de Qor’aan) en de Sunnah.

2. De tweede zaak die dit woord omvat: dat men deze eigenschappen gaat vergelijken met de eigenschappen van de schepselen, ondanks dat Allaah gezegd heeft:

﴿لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ﴾

“Niets is aan Hem gelijk en Hij is de Alhorende, de Alziende.”

[Sūrah ash-Shūraa 42:11]

Zo ook heeft Hij سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى gezegd:

﴿يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِهِ عِلْمًا﴾

“Hij weet wat er voor hen (d.w.z. in de toekomst) is en wat er achter hen (d.w.z. in het verleden) is. En zij kunnen niets van Zijn kennis omvatten.”

[Sūrah Ṭaa Haa 20:110]

En als je weet dat de tawḥīd in Zijn alleenrecht op aanbidding betekent dat men Allaah سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى uniek maakt in alle vormen van aanbidding, en dat men elke aanbidding ontkent die toegewijd is aan iets of iemand anders dan Allaah تَبَارَكَ وَتَعَالَى, dan is het tegenovergestelde hiervan dat men deelgenoten toekent aan Allaah عَزَّ وَجَلَّ in eender welke soort van aanbidding. En het is in deze categorie van tawḥīd waarin de meeste afgodendienaars deelgenoten zijn gaan toekennen aan Allaah. En vanwege deze soort ontstond het dispuut tussen de boodschappers en hun naties.

Het bevestigen van tawhīd in Zijn heerschappij is niet voldoende

Allaah ﷻ heeft in Zijn Boek (de Qor'aan) verhaald dat de afgodendienaren overtuigd waren van de tawhīd in Zijn heerschappij. Hij ﷻ zei:

﴿قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أَمَّنْ يَمْلِكُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَرَ وَمَنْ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَمَنْ يُدَبِّرُ الْأَمْرَ فَسَيَقُولُونَ اللَّهُ فَقُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ﴾

“Wie voorziet jullie uit de hemel en de aarde? Of wie beschikt over het gehoor en het zicht? En wie brengt het levende voort uit het dode, en brengt de dode voort uit het levende? En wie bepaalt de beschikking?” Zij zullen dan vervolgens zeggen: ‘Allaah’. Zeg dus: “Vrezen jullie (Allaah) dan niet?”

[Sūrah Yūnus 10:31]

Ook zei Hij ﷻ:

﴿وَلَيْنَ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَهُمْ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ﴾

“En als jij ze zou vragen wie hen heeft geschapen, dan zouden ze vast en zeker zeggen: ‘Allaah’.”

[Sūrah az-Zukhruf 43:87]

Ook zei Hij ﷻ:

﴿وَلَيْنَ سَأَلْتَهُمْ مَنْ نَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ مِن بَعْدِ مَوْتِهَا لَيَقُولُنَّ اللَّهُ﴾

“En als jij ze zou vragen wie er water uit de hemel heeft neergezonden, om vervolgens de aarde ermee tot leven te brengen na haar dood, dan zouden ze vast en zeker

zeggen: ‘Allaah’.”
[Sūrah al-‘Ankabūt 29:63]

Ook zei Hij **سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى**:

﴿أَمَّنْ يُجِيبُ الْمُضْطَرَّ إِذَا دَعَاهُ وَيَكْشِفُ السُّوءَ وَيَجْعَلُكُمْ خُلَفَاءَ الْأَرْضِ أَلَيْسَ اللَّهُ بِكَافٍ عَبْدًا وَيُخَوِّذُ الْظُلُمَ وَالظُّلَمَ قَلِيلًا مَا تَذَكَّرُونَ﴾

“Of Hij die de in nood verkerende (persoon) verhoort als hij Hem aanroept? En die het kwaad wegneemt? En die van jullie opvolgers op aarde heeft gemaakt? Is er een god met Allaah? Jullie herinneren slechts weinig.”

[Sūrah an-Naml 27:62]

Dus zij waren op de hoogte van het bestaan van Allaah en Zijn heerschappij, Zijn koningschap, en het feit dat ze onderworpen waren aan Hem. Maar ondanks dit was deze overtuiging niet voldoende voor hun en werden zij niet gered hierdoor. Dit kwam omdat zij deelgenoten toekenden aan Allaah in de tawhīd van Zijn alleenrecht op aanbidding. Dit is de categorie van tawhīd waar de geloofsgetuigenis ‘Niemand heeft het recht om aanbeden te worden behalve Allaah’ op duidt. En om deze reden heeft Allaah (het volgende) gezegd over hun:

﴿وَمَا يُؤْمِنُ أَكْثَرُهُمْ بِاللَّهِ إِلَّا وَهُمْ مُشْرِكُونَ﴾

“En de meeste van ze geloven niet in Allaah, zonder dat ze afgoderij bedrijven.”

[Sūrah Yūsuf 12:106]

Ibn ‘Abbaas (de metgezel van de profeet ﷺ) heeft gezegd:

“En het behoorde tot hun geloofsovertuiging dat wanneer hun gevraagd werd wie de hemelen, de aarde, en de bergen

geschapen had dat ze antwoordden met: ‘Allaah’, terwijl ze afgodendienaars waren.”

En ‘Ikrimah رَحِمَهُ اللهُ heeft gezegd:

“Als je hun vraagt wie hun geschapen heeft, en wie de hemelen en de aarde geschapen heeft, dan zullen zij zeggen: ‘Allaah’. Dit was hun geloofsovertuiging met betrekking tot Allaah, terwijl ze anderen naast Hem als deelgenoot toekennen in aanbidding.”

En Mudjaahid رَحِمَهُ اللهُ zei:

“Hun geloof in Allaah is (enkel) de uitspraak: ‘Allaah heeft ons geschapen, voorziet ons, en zal ons doen sterven.’ Echter behoort dit tot geloof (in Zijn heerschappij) dat ze vermengd hebben met het toekennen van deelgenoten aan Allaah in hun aanbidding (en daarom is het niet voldoende).”

En ‘Abdur-Rahmaan bin Zayd bin Aslam zei:

“Er bestaat niemand die naast Allaah nog iets of iemand anders aanbidt behalve dat hij gelooft dat Allaah zijn Heer, Schepper, en Voorziener is. Desondanks maakt hij zich schuldig aan afgoderij. Heb je dan niet gehoord wat Ibraahiem عَلَيْهِ السَّلَامُ heeft gezegd:

﴿قَالَ أَفَرَأَيْتُمْ مَا كُنْتُمْ تَعْبُدُونَ أَنْتُمْ وَعَابَاؤُكُمْ الْأَقْدَمُونَ﴾

“Hij zei: “Hebben jullie gezien wat jullie aanbaden? Jullie en jullie vroegere voorvaderen.”

[Sūrah ash-Shu’araa 26:75-76]

Hij wist dat zij naast de Heer van al het geschapene deelgenoten aan Hem toekenden in hun aanbidding. Hij

(Ibraahiem) zei dat er niemand bestaat die zich schuldig maakt aan afgoderij behalve dat hij gelooft in Zijn (Allaah) heerschappij. Heb je dan niet gehoord wat de talbiyah (een van de soorten Dhikr die men tijdens de pelgrimstocht naar Makkah uitspreekt) van de vroegere Arabieren was: ‘Hier ben ik (uit gehoorzaamheid aan U), O Allaah, hier ben ik. U hebt geen partners behalve dat U deze (partners) bezit. Zowel hun als hetgeen ze bezitten behoren tot Uw eigendom’. Dit is wat de afgodendienaars zeiden.”

Allaah تَبَارَكَ وَتَعَالَى zei:

﴿فَلَا تَجْعَلُوا لِلّٰهِ أَنْدَادًا وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾

“Ken daarom geen deelgenoten toe aan Allaah, terwijl jullie weten.”

[Sūrah al-Baqarah 2:22]

Ibn ‘Abbaas رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ:

“Dit (vers) betekent: aanbid niemand anders naast Allaah van de partners die jullie naast Hem nemen. Zij kunnen niet baten noch schaden. Jullie weten dat er geen heer is die jullie kan voorzien naast Allaah. En jullie weten (ook) dat de uitnodiging van de boodschapper صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ om Allaah één te maken in jullie aanbidding zonder twijfel de waarheid is.”

En Qataadah zei:

“Dit (vers) betekent: jullie (o afgodendienaren) weten dat Allaah jullie, de hemelen en de aarde geschapen heeft, en toch schrijven jullie deelgenoten aan Hem toe.”²

² Overgeleverd door Ibn Djarier in zijn Tafsier [1/164]

Ibn al-Qayyim رَحِمَهُ اللهُ haalt de volgende uitspraak naar voren die overgeleverd is van Ibn ‘Abbaas رَضِيَ اللهُ عَنْهُ waarin hij uitleg geeft over de uitspraak van Allaah سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى:

﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَجَعَلَ الظُّلُمَاتِ وَالنُّورَ ثُمَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ يَعْدِلُونَ﴾

“Alle lof zij aan Allaah, Degene Die de hemelen en de aarde heeft geschapen, en Die de duisternissen en het licht heeft gemaakt. Toch stellen degenen die niet geloven anderen gelijk aan hun Heer.”

[Sūrah al-An’aam 6:1]

Hij (Ibn ‘Abbaas) رَضِيَ اللهُ عَنْهُ zei:

“Hij bedoelt (hiermee): Ze stellen Mij gelijk met Mijn schepping (zoals) de stenen en de afgodsbeelden nadat ze overtuigd waren van Mijn gunsten en Mijn heerschappij.”³

Van onder hetgeen waaruit blijkt dat de afgodendienaren de heerschappij van Allaah herkenden, zijn hun gedichten.

Zuhayr bin Salma schreef bijvoorbeeld in zijn bekend gedicht:

“Verberg niets in jullie harten om het te verstoppen voor Allaah, want ongeacht wat men verbergt Hij is ervan op de hoogte. Als het wordt uitgesteld, dan is het vastgelegd in een boek tot de dag der afrekening.”

Ibn Kathier رَحِمَهُ اللهُ zei over deze twee regels:

³ I’aatah al-Lahfaan van Ibn al-Qayyim (2/226)

“Deze dichter uit de pre-islamitische tijd erkende het bestaan van een Schepper, Zijn alomvattende kennis over zelfs de meest gedetailleerde zaken, het hiernamaals, de beloning en bestraffing, en het opschrijven van de daden in de schrift en voor de dag der opstanding.”⁴

En nog vele andere uitspraken die hierop duiden. Ondanks dit blijven ze afgodendienaren omdat ze deelgenoten toekennen aan Allaah in hun aanbidding.

⁴ Tafsier van Ibn Kathier [4/238]

Enkele bewijzen die duiden op de categorieën (van tawḥīd)

In het boek van Allaah en de Sunnah van Zijn boodschapper ﷺ zal men vele bewijzen vinden die duiden op de drie categorieën van tawḥīd. Zelfs degene die al een klein beetje bekend is met de bronteksten uit het Boek (de Qor'aan) en de Sunnah zal hiervan op de hoogte zijn⁵. Sterker nog, degene die sūrah al-Faatiḥah en sūrah an-Naas heeft gememoriseerd zal hierin bewijzen terugvinden die voor hem voldoende zullen zijn als verduidelijking op de indeling van deze categorieën.

1. Van de bewijzen die duiden op de tawḥīd in Zijn heerschappij:

De uitspraak van Allaah تَبَارَكَ وَتَعَالَى:

﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾

“Alle lofprijzingen behoren toe aan de Heer van de werelden.”

[Sūrah al-Faatiḥah 1:1]

En Zijn uitspraak سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى:

﴿أَلَا لَهُ الْخَلْقُ وَالْأَمْرُ تَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ﴾

“Weet dat de schepping en het Bevel aan Hem toebehoren. Gezegend is Allaah, de Heer van de werelden.”

[Sūrah al-A'raaf 7:54]

⁵ Zie Madaaridj as-Saalikien van Ibn al-Qayyim (1/24)

En Zijn uitspraak **بَارَكَ وَتَعَالَى**:

﴿قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلِ اللَّهُ﴾

**“Zeg: “Wie is de Heer van de hemelen en de aarde?” Zeg:
“Allaah.”**

[Sūrah ar-Ra’d 13:16]

En Zijn uitspraak **بَارَكَ وَتَعَالَى**:

﴿قُلْ لِّمَنِ الْأَرْضُ وَمَنْ فِيهَا إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ قُلْ مَنْ رَبُّ
السَّمَوَاتِ السَّبْعِ وَرَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ قُلْ مَنْ يَدِهِ مَلَكُوتُ
كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ يُجِيرُ وَلَا يُجَارُ عَلَيْهِ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ فَأَنَّى تُسْحَرُونَ﴾

**“Zeg: “Aan wie behoort de aarde en wie zich erop bevindt
toe, als jullie eens wisten? Zij zullen zeggen: “Aan
Allaah.” Zeg: “Herinneren jullie dan niet?” Zeg: “Wie is
de Heer van de zeven hemelen, en de Heer van de
Geweldige Troon.” Zij zullen zeggen: “(Hij behoort toe)
aan Allaah.” Zeg: “Vrezen jullie (Allaah) dan niet?” Zeg:
“Wie is Degene in wiens Hand de heerschappij over alles
is? En Hij beschermt, maar er kan tegen Hem geen
bescherming worden geboden? Als jullie eens wisten.” Zij
zullen zeggen: “(Dat is) aan Allaah.” Zeg: “Hoe kunnen
jullie dan zo bedrogen zijn.”**

[Sūrah al-Muminūn 23:84-89]

En Zijn uitspraak **بَارَكَ وَتَعَالَى**:

﴿ذَلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمُ فَتَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ﴾

**“Dat, o jullie, is dus Allaah, jullie Heer. Gezegend is
Allaah, de Heer der werelden.”**

[Sūrah Ghaafir 40:64]

En Zijn uitspraak تَبَارَكَ وَتَعَالَى:

﴿اللَّهُ خَلِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ﴾

“Allaah is de Schepper van alles. En Hij is een Toezichthouder over alles.”

[Sūrah az-Zumar 39:62]

En nog (vele) andere verzen.

2. Van de bewijzen die duiden op de tawḥīd van Zijn alleenrecht op aanbidding:

De uitspraak van Allaah تَبَارَكَ وَتَعَالَى:

﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾

“Alle lofprijzingen behoren toe aan de Heer van de werelden.”

[Sūrah al-Faatiḥah 1:1]

Aangezien (de naam) Allaah ‘De (Rechtmatig) Aanbedene’ betekent. En Zijn uitspraak سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى:

﴿إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ﴾

“U alléén aanbidden wij, en U alléén vragen wij om hulp.”

[Sūrah al-Faatiḥah 1:4]

En Zijn uitspraak:

﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾

**“O mensen, aanbid jullie Heer die jullie en degenen vóór
jullie heeft geschapen, opdat jullie (Allaah) zullen
vrezén.”**

[Sūrah al-Baqarah 2:21]

Zo ook Zijn uitspraak:

﴿فَاعْبُدِ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ ۚ أَلَا لِلَّهِ الدِّينُ الْخَالِصُ ۚ وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ مَا
نَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَا إِلَى اللَّهِ زُلْفَىٰ﴾

**“Aanbid dus Allaah, terwijl je de religie zuiver aan Hem
wijdt. Voorzeker, aan Allaah alléén komt de zuivere
religie toe. En degenen die behalve Hem medestanders
hebben genomen (zeggen): ‘Wij aanbidden ze alleen maar
zodat ze ons zo dicht mogelijk naar Allaah laten
toenaderen’.”**

[Sūrah az-Zumar 39:2-3]

Zijn uitspraak:

﴿قُلِ اللَّهُ أَعْبُدْ مُخْلِصًا لَهُ دِينِي ۚ فَاَعْبُدُوا مَا شِئْتُمْ مِنْ دُونِهِ﴾

**“Zeg: “Ik aanbid Allaah alléén, mijn religie zuiver aan
Hem wendend. Aanbidden jullie dus wat jullie willen
behalve Hem.”**

[Sūrah az-Zumar 39:14-15]

En Zijn uitspraak عَزَّوَجَلَّ:

﴿وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ ۚ حُنَفَاءَ وَيُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُؤْتُوا الزَّكَاةَ
وَذَلِكَ دِينُ الْقَيِّمَةِ﴾

**“Er is hun niets anders bevolen dan dat ze Allaah
aanbidden, door de religie zuiver aan Hem te wijden als
monotheïsten, en dat ze het gebed onderhouden, en de**

zakaat afdragen. En dat is de correcte religie.”

[Sūrah al-Bayyinah 98:5]

En nog vele andere verzen die hierop duiden.

3. Van de bewijzen die duiden op de tawḥīd van Zijn namen en Zijn eigenschappen:

De uitspraak van Allaah تَبَارَكَ وَتَعَالَى:

﴿الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ مَلِكُ يَوْمِ الدِّينِ﴾

“De Meest Barmhartige, de Meest Genadevolle. De Bezitter van de vergeldingsdag.”

[Sūrah al-Faatiḥah 1:3-4]

En Zijn uitspraak عَزَّ وَجَلَّ:

﴿قُلِ ادْعُوا اللَّهَ أَوْ ادْعُوا الرَّحْمَنَ أَيًّا مَا تَدْعُوا فَلَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى﴾

“Zeg: “Roep Allaah aan, of roep de Meest Barmhartige aan. Ongeacht met welke (Naam) jullie aanroepen; aan Hem behoren immers de beste Namen toe.”

[Sūrah al-Israa` 17:110]

En Zijn uitspraak:

﴿هَلْ تَعْلَمُ لَهُ سَمِيًّا﴾

“Ken je ook maar iemand met Zijn Naam?”

[Sūrah Maryam 19:65]

En Zijn uitspraak:

﴿اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى﴾

**“Allaah, niemand heeft het recht om aanbeden te worden,
behalve Hij. Aan Hem behoren de beste Namen toe.”**

[Sūrah Ṭaa haa 20:8]

En Zijn uitspraak:

﴿لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ﴾

**“Niets is aan Hem gelijk. En Hij is de Alhorende, de
Alziende.”**

[Sūrah ash-Shūraa 42:11]

Een aantal verzen waarin alle drie de categorieën van tawhīd samen aangehaald worden

Een van de verzen waarin de drie categorieën van tawhīd samen aan bod komen is de uitspraak van Allaah سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى:

﴿اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِّنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ﴾

“Allaah, niemand heeft recht om aanbeden te worden, behalve Hij. De Levende, de Onderhouder. Sluimer noch slaap overmant Hem. Aan Hem behoort datgene wat zich in de hemelen en datgene wat zich op de aarde bevindt toe. Wie is degene die bij Hem kan bemiddelen, behalve met Zijn toestemming? Hij weet wat er vóór hen is en wat er achter hen is. Zij kunnen niets van Zijn kennis omvatten, behalve dat wat Hij wil. Zijn Zetel strekt zich uit over de hemelen en de aarde. En Hij voelt geen vermoeidheid in het bewaken van beide. En Hij is de Meest verhevene, de Meest Grandioze.”

[Sūrah al-Baqarah 2:255]

Dit nobele en gezegende vers bestaat uit tien zinnen. Hierin bevindt zich de uniciteit van Allaah, een verheerlijking en hoogachting voor Allaah, en de berichtgeving dat enkel Hij volmaakte eigenschappen heeft. In dit vers worden vijf schone namen en meer dan twintig eigenschappen van Allaah عَزَّوَجَلَّ aangehaald. Als eerst wordt het alleenrecht van Allaah op aanbidding vermeld, maar ook dat alles en iedereen naast Allaah geen enkele vorm van aanbidding verdient.

Vervolgens wordt het Volmaakte Leven van Allaah dat niet opgevolgd wordt door sterfte vermeld. En dat iedereen op alle vlakken behoeftig is aan Hem terwijl Hij ultieme onafhankelijkheid bezit. Hij سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى controleert en bestuurt alle aspecten en zaken van Zijn schepping. Daarna wordt vermeld dat Hij vrij is van eigenschappen die tekortkomingen omvatten zoals slaap of sluimer.

Vervolgens dat alles wat zich in de hemelen en op de aarde bevindt onder Zijn bezit valt en dat alle schepselen onderdanig zijn aan Hem en Zijn heerschappij. Zo ook vermeldt Hij dat er geen bemiddeling kan plaatsvinden (op de Dag des Oordeels) behalve nadat Hij toestemming hiervoor verleend heeft, wat duidt op Zijn grootsheid.

In het vers wordt ook Zijn alomvattende kennis als een van Zijn eigenschappen benoemd. Dit betekent dat Hij kennis bezit over alles, van zowel het verleden als de toekomst. Zijn kennis omvat zelfs het verloop van zaken die niet zullen plaatsvinden, mochten ze plaatsvinden. Zo ook wordt middels enkele van de geweldige scheppingen de grootheid van Allaah benadrukt, zoals bijvoorbeeld de Kursie⁶ die zich uitstrekt over de hemelen en de aarde. Dit is enkel een schepping, dus hoe zou het dan zijn met betrekking tot de geweldige Schepper ervan.

⁶ **Voetnoot vertaler:** de Kursie is de voetstoel van Allaah سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى zoals afgeleid kan worden uit de woorden van de bekende metgezel Ibn ‘Abbaas رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ. Deze bewering kon hij niet maken op basis van eigen inspanning en moest hij hebben afgeleid van de profeet صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ. Al-Ḥaakim overlevert deze uitspraak in al-Mustadrak (2/282) en verklaart dat het authentiek is volgens de voorwaarden van al-Bukhaarie en Muslim. Adh-Dhahabie is het eens met deze authenticatie. Zo ook heeft al-Albaanie de ketting authentiek verklaard en de overlevertaars ervan als betrouwbaar beschouwd [Mukhtaṣar al-‘Uluw 45]

Ook bevindt zich in het vers een verwijzing naar Zijn almacht en dat Hij سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى middels Zijn volmaakte kracht niet getroffen wordt door vermoeidheid in het waken over de hemelen en de aarde. Als laatste sluit Hij عَزَّوَجَلَّ het vers af door twee van Zijn grootse Namen op te noemen, namelijk: de Hoogstaande en de Geweldige. Uit deze Namen kan men bevestigen dat Allaah Hoogstaand is in zowel Zijn entiteit (wat betekent dat Hij boven Zijn schepping is), Zijn status (wat betekent dat Hij uniek is in Zijn volmaakte Eigenschappen), en Zijn overheersing (wat betekent dat Hij iedereen aan kan en dat iedereen onderdanig is aan Hem). Ook kan men hieruit bevestigen dat alle aspecten van grootsheid aan Hem toebehoren en dat niets of niemand naast Hem een aandeel heeft hierin.

Dit is in het algemeen hetgeen wat dit vers omvat. Een geweldig vers met grootse betekenissen, bodemloze bewijzen en geloofsbegrippen die duiden op Zijn sublimiteit en almachtige status.

En ander vers (dat de drie categorieën van tawhīd samen aanhaalt) is de uitspraak van Allaah تَبَارَكَ وَتَعَالَى:

﴿قُلْ أَتَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا وَاللَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾

“Zeg (o Mohammed): “Aanbidden jullie naast Allaah dat wat geen kracht heeft om jullie te schaden of te baten?”

En Allaah, Hij is de Alhorende, de Alwetende.”

[Sūrah Maa'idah 5:76]

Of de uitspraak van Allaah تَبَارَكَ وَتَعَالَى:

﴿ذَلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ خَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ فَاعْبُدُوهُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ لَا تُدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ وَهُوَ يُدْرِكُ الْأَبْصَارَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ﴾

“Dat is Allaah, jullie Heer. Niemand heeft het recht om aanbeden te worden behalve Hij, de Schepper van alle zaken. Dus aanbid (alleen) Hem. En Hij is de Zaakwaarnemer over alle zaken. Geen blik kan Hem waarnemen, maar Hij neemt (alle) blikken waar. En Hij is de Meest Zachtaardige, de Alwetende (over het verborgene).”

[Sūrah al-An'aam 6:102-103]

En de uitspraak van Allaah تَبَارَكَ وَتَعَالَى:

﴿إِنَّ رَبَّكُمُ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ يُدَبِّرُ الْأَمْرَ مَا مِنْ شَفِيعٍ إِلَّا مِنْ بَعْدِ إِذْنِهِ ذَلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ﴾

“Voorwaar, jullie Heer is Allaah. Degene die de hemelen en de aarde in zes dagen heeft geschapen. Vervolgens verhief Hij zich boven de Troon. Hij bepaalt de beschikking. Er is helemaal geen enkele bemiddelaar, behalve na Zijn toestemming. Dat, o jullie, is Allaah, jullie Heer. Aanbid Hem dus. Herinneren jullie dan niet?”

[Sūrah Yūnus 10:3]

De uitspraak van Allaah تَبَارَكَ وَتَعَالَى:

﴿وَلَا تَدْعُ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُكَ وَلَا يَضُرُّكَ فَإِنْ فَعَلْتَ فَإِنَّكَ إِذَا مِّنَ الظَّالِمِينَ وَإِنْ يَمْسَسْكَ اللَّهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ لَهُ إِلَّا هُوَ وَإِنْ يُرِدْكَ بِخَيْرٍ فَلَا رَادَّ لِفَضْلِهِ يُصِيبُ بِهِ مَن يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَهُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ﴾

“En roep niet, behalve Allaah, datgene aan wat je niet kan baten of schaden. Want als je dat wel zou doen, dan zou je in dat geval voorwaar tot de onrechtplegers behoren. En als Allaah jou zou raken met een ellende, dan is er helemaal niemand die dat kan wegnemen, behalve Hij. En als Hij goedheid met mij zou voorhebben, dan is er

helemaal niemand die Zijn verdienste kan tegenhouden. Hij treft ermee wie Hij wil van Zijn dienaren. En Hij is de Vergevingsgezinde, de Barmhartige.”

[Sūrah Yūnus 10:106-107]

De uitspraak van Allaah تَبَارَكَ وَتَعَالَى:

﴿قُلْ إِنَّمَا أَنَا مُنذِرٌ وَمَا مِنِّ إِلَهِ إِلَّا اللَّهُ أَلُوْحِدُ الْقَهَّارُ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الْعَزِيزُ الْغَفَّارُ﴾

“Zeg: “Voorwaar, ik ben slechts een waarschuwer. En er is geen enkele ware god, behalve Allaah, de Ene, de Onweerstaanbare. De Heer van de hemelen en de aarde en wat er tussen beide is. De Almachtige, de Veelvergevende.”

[Sūrah Şaad 38:65-66]

De uitspraak van Allaah تَبَارَكَ وَتَعَالَى:

﴿هُوَ الْحَيُّ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ أَدْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾

“Hij is de Levende, Niemand heeft het recht om aanbeden te worden, behalve Allaah. Roepen jullie Hem dus aan, terwijl jullie de religie zuiver aan Hem wijden. Alle lof is aan Allaah, de Heer der werelden.”

[Sūrah Ghaafir 40:65]

De uitspraak van Allaah تَبَارَكَ وَتَعَالَى:

﴿وَمَا اخْتَلَفْتُمْ فِيهِ مِن شَيْءٍ فَحُكْمُهُ إِلَى اللَّهِ ذَلِكُمُ اللَّهُ رَبِّي عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ فَاطِرُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ جَعَلَ لَكُم مِّنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا وَمِنَ الْأَنْعَامِ أَزْوَاجًا يَذُرُّكُمْ فِيهِ لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ﴾

“En waarover jullie ook van mening mogen verschillen, dan is het oordeel erover aan Allaah. Dat is dus Allaah,

mijn Heer. Op Hem vertrouw ik, en naar Hem keer ik terug. De Stichter van de hemelen en de aarde. Hij heeft voor jullie uit jezelf echtgenotes gemaakt, en uit het vee paren, waarmee Hij jullie vermenigvuldigt. Niets is aan Hem gelijk. En Hij is de Alhorende, de Alziende.”

[Sūrah ash-Shuraa 42:10-11]

De uitspraak van Allaah تَبَارَكَ وَتَعَالَى:

﴿فَلِلَّهِ الْحَمْدُ رَبِّ السَّمَوَاتِ وَرَبِّ الْأَرْضِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَلَهُ الْكِبَرِيَاءُ فِي السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾

“De lof is dus aan Allaah (alléén), de Heer van de hemelen, en de Heer van de aarde, de Heer van de werelden. En aan Hem behoort de eerbiedwaardigheid toe in de hemelen en op de aarde. En Hij is de Almachtige, de Alwijze.”

[Sūrah Djathiyah 45:36-37]

De uitspraak van Allaah تَبَارَكَ وَتَعَالَى:

﴿هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلِيمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْمَلِكُ الْقُدُّوسُ السَّلَامُ الْمُؤْمِنُ الْمُهَيْمِنُ الْعَزِيزُ الْجَبَّارُ الْمُتَكَبِّرُ سُبْحَنَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ هُوَ اللَّهُ الْخَلِيقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى يُسَبِّحُ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾

“Hij is Allaah, degene naast wie er geen andere ware god is behalve Hij. De Alwetende van het onwaarneembare en het waarneembare. Hij is de Meest Barmhartige, de Meest Genadevolle. Hij is Allaah, degene naast wie er geen andere ware god is behalve Hij. De Koning, de Allerheiligste, de Volmaakte, de Waarachtige, de Overzienende, de Almachtige, de Overweldiger, de Trotse. Verheven is Allaah boven wat zij aan afgoderij belijden.

**Hij is Allaah, de Schepper, de Ontwerper, de Vormgever.
Aan Hem behoren de Beste Namen toe. Alles wat in de
hemelen en op de aarde is, verheerlijkt Hem. En Hij is de
Almachtige, de Alwijze.”**

[Sūrah al-Hashr 59:22-24]

De uitspraak van Allaah تَبَارَكَ وَتَعَالَى:

﴿رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا فَاعْبُدْهُ وَاصْطَبِرْ لِعِبَادَتِهِ هَلْ تَعْلَمُ لَهُ سَمِيًّا﴾

**“De Heer van de hemelen en de aarde, en wat zich tussen
beide bevindt. Aanbid Hem daarom, en wees geduldig op
Zijn aanbedding. Ken je ook maar iemand met Zijn
Naam?”**

[Sūrah Maryam 19:65]

De grootgeleerde ‘Abdur-Raḥmaan bin Naaṣir as-Sa’die رَحِمَهُ اللَّهُ
verduidelijkte hoe dit vers op de drie categorieën van tawḥīd
duidt en zei:

“Dit vers omvat geweldige grondbeginselen: het omvat
de tawḥīd van Allaah in Zijn heerschappij. Hij تَبَارَكَ وَتَعَالَى is
de Heer van alles en iedereen. Hij is hun Schepper,
Voorziener, en Bestuurder. Maar het (vers) omvat ook de
tawḥīd in Zijn alleenrecht op aanbedding. Hij تَبَارَكَ وَتَعَالَى is
de rechtmatige Aanbedene. Om het feit dat de
Heerschappij enkel aan Hem toebehoort, is men
verplicht om Hem te aanbidden zonder deelgenoten
hierin toe te kennen. Daarom zegt Hij in het vers (فاعبده).
De Arabische letter لَاء in deze soort geeft de reden weer⁷.

⁷ **Voetnoot vertaler:** dit noemt men in het Arabisch فَاء السَّبَبِيَّة. De constructie
hiervan is dat hetgeen voorafgaand aan deze فَاء de reden is van hetgeen wat
deze letter opvolgt. En hetgeen deze letter opvolgt het resultaat is van
hetgeen voorafgaand hieraan.

Dus omdat Hij de Heer van al het geschapene is, verdient hij het alleenrecht op aanbidding. Een van de soorten van aanbidding is het volharden in de aanbidding. Dit is dat men de ziel traint en haar aanzet tot het aanbidden van Allaah تَبَارَكَ وَتَعَالَى. Hieronder valt de hoogste gradatie van geduld namelijk het geduldig volharden in het nakomen van de verplichtingen en aanbevelingen. Maar ook het geduldig volharden in het vermijden van de verboden en afkeurenswaardige zaken.

Sterker nog, het geduldig zijn in tijden van beproeving valt ook hieronder. Waarlijk, geduld uitoefenen in tijden van beproeving, terwijl men hierin tevreden is over Allaah en geen woede vertoont, behoort tot de meest grote aanbiddingen die vallen onder de uitspraak van Allaah (وَاصْطَبِرْ لِعِبَادَتِهِ). Dit vers omvat ook dat Allaah تَبَارَكَ وَتَعَالَى Schone Namen en volmaakte Eigenschappen heeft. Eigenschappen die geweldig zijn en een status die hoogstaand is. En hierin bestaat er geen soortgelijke aan Hem. Hij is vanuit alle contexten en aspecten uniek in Zijn ultieme volmaaktheid.”⁸

⁸ Al-Malwaahib ar-Rabaaniyyah min al-Aayaat al-Qur'aaniyyah blz 34-35

Enkele gedenkingen en smeekbeden waarin de categorieën van tawhīd samen worden aangehaald

Waarlijk, de wettelijke adhkaar en de overgeleverde smeekbeden afkomstig van de profeet ﷺ vormen een groot en gezegend middel om de tawhīd te verankeren, het geloof (al-imaan) te vernieuwen, en de geloofsovertuiging te verstevigen. Het versterkt ook de band tussen de dienaar en Allaah عزَّوَجَلَّ. Hierdoor erkent men de doorlopende en enorme gunsten. Ook bedankt men hiermee Allaah تَبَارَكَ وَتَعَالَى voor Zijn begunstiging en goedheid (jegens de schepping).

Hierdoor wendt de dienaar zich tot Allaah alleen en plaatst zijn vertrouwen op Hem. Hij zoekt bijvoorbeeld zijn toevlucht bij Allaah voor de listen van de shayṭaan en het slechte dat afkomstig is van de ziel. Of hij zoekt toevlucht bij Hem voor het kwade van de slechte schepselen of voor hetgeen wat beproeving en rampspoed met zich meebrengt.

Hiermee bevestigt hij ook de tawhīd van Allaah en neemt hij afstand van het toekennen van deelgenoten in de aanbidding. Hij geeft zich over en erkent hiermee dat de tawhīd van de Heerschappij, het alleenrecht op aanbidding en de Namen en Eigenschappen toebehoren aan Allaah.

Degene die waarde en aandacht hecht aan de smeekbeden die overgeleverd zijn van de profeet ﷺ, zal vele malen herinnerd worden aan het feit dat het enkel Allaah عزَّوَجَلَّ is die het leven geeft en neemt, die te eten en te drinken geeft, die iemand rijkdom geeft of afneemt, die iemand doet dwalen of doet leiden en dat Hij Schone Namen en hoogstaande

Eigenschappen heeft. En dat enkel Hij het recht heeft om aanbeden te worden middels alle soorten van aanbidding (die Hij wettelijk heeft gemaakt).

En het verrichten van dhikr is zoals Ibn al-Qayyim رَحِمَهُ اللَّهُ heeft gezegd:

“Het gedenken van Allaah is een boom die vele vruchten afwerpt. Deze vruchten zijn klaargemaakt voor degene die Allaah veelvuldig gedenken. En er is geen andere weg die leid naar deze vruchten behalve middels deze boom. Hoe groter de boom en hoe sterker de wortels ervan, hoe veelvuldiger zijn vruchten. Dus het gedenken van Allaah brengt groot profijt met zich mee, en alle soorten ervan concentreren zich op tawhīd. Sterker nog, tawhīd is het fundament hiervan. Het is het fundament waar dit grandioze profijt op gebouwd is. Dit kan men vergelijken met het fundament waarop de muren gebouwd zijn, die dan weer op hun beurt het plafond van het gebouw dragen.”⁹

Vervolgens zullen we enkele adhkaar en ad’iyah (meervoud van du’aa) aanhalen waarin de drie categorieën van tawhīd samen aan bod komen:

1. Het is overgeleverd van Shaddaad bin Aws رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ dat de profeet صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ heeft gezegd:

“Sayyid al-Istighfaar (de beste smeekbede voor het vragen van vergeving) is dat men zegt:

⁹ Al-Waabil aṣ-Ṣayyib blz 132

اَللّٰهُمَّ اَنْتَ رَبِّيْ، لَا اِلٰهَ اِلَّا اَنْتَ، خَلَقْتَنِيْ، وَاَنَا عَبْدُكَ، وَاَنَا عَلَى عَهْدِكَ وَوَعْدِكَ مَا اسْتَطَعْتُ،
اَعُوْذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا صَنَعْتُ، اَبُوْءُ لَكَ بِنِعْمَتِكَ عَلَيَّ، وَاَبُوْءُ بِذَنْبِيْ، فَاغْفِرْ لِيْ، فَاِنَّهٗ لَا يَغْفِرُ
اَلذُّنُوْبَ اِلَّا اَنْتَ

“O Allaah, U bent mijn Heer, er is niets of niemand die het waard is om aanbeden te worden behalve U, U hebt mij geschapen en ik ben Uw dienaar, en ik houd mij aan Uw verbond en Uw belofte voor zover ik kan. Ik zoek toevlucht bij U tegen het kwade wat ik verricht heb, ik erken Uw gunsten aan mij en ik erken mijn zondes, vergeeft U mij daarom, want voorwaar, niemand vergeeft de zondes behalve U.”

Wie het overdag met overtuiging zegt en die dag overlijdt voordat hij de avond binnentreedt, dan zal hij van de mensen van het paradijs zijn. En wie het in de nacht met overtuiging zegt en die nacht komt te overlijden voordat hij de ochtend binnentreedt, dan zal hij van de mensen van het paradijs zijn.”

Dit is overgeleverd door al-Bukhaarie¹⁰.

- 2. Het is overgeleverd van ‘Abdullaah bin Mas’ūd رَضِيَ اللهُ عَنْهُ dat hij zei:

“Wanneer de profeet van Allaah صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ de avond bereikte, zei hij:

اَمْسَيْنَا وَاَمْسَى الْمُلْكُ لِلّٰهِ، وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ، لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ
الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ، رَبِّ اَسْأَلُكَ خَيْرَ مَا فِيْ هَذِهِ اللَّيْلَةِ وَخَيْرَ مَا بَعْدَهَا، وَاَعُوْذُ

¹⁰ Ṣaḥīḥ al-Bukhaarie n. 6306

بِكَ مِنْ شَرِّ مَا فِي هَذِهِ اللَّيْلَةِ وَشَرِّ مَا بَعْدَهَا، رَبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْكَسَلِ وَسُوءِ الْكِبَرِ، رَبِّ
أَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابٍ فِي النَّارِ وَعَذَابٍ فِي الْقَبْرِ

**“We hebben de avond bereikt, aan Allaah komt alle
heerschappij toe en alle lof is voor Allaah. Niets of
niemand heeft het recht om aanbeden te worden behalve
Allaah alleen, Hij heeft geen deelgenoten. Aan Hem komt
de heerschappij toe en alle lof is voor Hem en Hij is over
alle dingen almachtig. Mijn Heer, ik vraag U het goede
van wat zich in deze nacht bevindt en het goede van wat
erna komt. En ik zoek toevlucht bij U van het slechte wat
zich in deze nacht bevindt en van het slechte wat erna
komt. Mijn Heer, ik zoek toevlucht bij U van luiheid en
het slechte van (de) ouderdom (zoals dementie en andere
zaken). Mijn Heer, Ik zoek toevlucht bij U voor
bestrafing in het hellevuur en bestrafing in het graf.”**

En als het ochtend was zei hij: **“We hebben de ochtend
bereikt...”**¹¹

• 3. Overgeleverd van Abū Hurayrah رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ is dat Abū
Bakr aṣ-Ṣiddieq رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ zei: “O boodschapper van Allaah, leer
mij wat ik moet zeggen als ik de ochtend en de avond bereik.
Waarop hij صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ zei:

اللَّهُمَّ فَاطِرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ، عَالِمَ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ، رَبِّ كُلِّ شَيْءٍ وَمَلِيكُهُ، أَشْهَدُ أَنْ لَا
إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ نَفْسِي وَمِنْ شَرِّ الشَّيْطَانِ وَشَرِّ كُلِّ

**“O Allaah, Schepper van de hemelen en de aarde, Kenner
van het onwaarneembare en het waarneembare, de Heer
van alles en de Eigenaar ervan, ik getuig dat er niets of
niemand het recht heeft om aanbeden te worden behalve**

¹¹ **Authentiek.** Overgeleverd door Muslim in zijn Ṣaḥīḥ n. 2723, Abū
Daawud n. 5071, At-Tirmidhie n. 3390 en Aḥmad n. 4192.

**U. Ik zoek toevlucht bij U tegen het kwade van mijn ziel,
en het kwade van de duivel en zijn afgoderij.”**

En in een andere overlevering wordt er nog toegevoegd:

وَأَنْ أَقْتَرِفَ عَلَى نَفْسِي سُوءًا أَوْ أَجْرَهُ إِلَى مُسْلِمٍ

**“En dat ik mijzelf kwaad aandoe of dat ik het een
(andere) moslim aanricht.”¹²**

• 4. Overgeleverd van al-Baraa`a bin ‘Aazib رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ is dat hij zei: “De boodschapper van Allaah صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ zei tegen mij:

إِذَا أَخَذْتَ مَضْجَعَكَ فَتَوَضَّأْ وَضُوءَكَ لِلصَّلَاةِ، ثُمَّ اضْطَجِعْ عَلَى شِقِّكَ الْأَيْمَنِ، ثُمَّ قُلْ:
اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْلَمْتُ وَجْهِيَ إِلَيْكَ وَقَوَّضْتُ أَمْرِي إِلَيْكَ، وَأَلْجَأْتُ ظَهْرِي إِلَيْكَ، رَغْبَةً وَرَهْبَةً
إِلَيْكَ، لَا مَلْجَأَ وَلَا مَنْجَا مِنْكَ إِلَّا إِلَيْكَ، آمَنْتُ بِكِتَابِكَ الَّذِي أَنْزَلْتَ وَبِنَبِيِّكَ الَّذِي
أَرْسَلْتَ. وَاجْعَلْنِي مِنْ آخِرِ كَلَامِكَ فَإِنْ مِتُّ مِنْ لَيْلَتِكَ مِتُّ وَأَنْتَ عَلَى الْفِطْرَةِ". قَالَ
فَرَدَّدْتُهُنَّ لَأَسْتَذْكِرَهُنَّ فَقُلْتُ آمَنْتُ بِرَسُولِكَ الَّذِي أَرْسَلْتَ. قَالَ: قُلْ لَا، وَبِنَبِيِّكَ الَّذِي
أَرْسَلْتَ

**“Verricht de rituele wassing wanneer je gaat slapen zoals
je dat doet voor het gebed. Ga daarna liggen op jouw
rechterzijde en zeg vervolgens: “O Allaah, waarlijk ik heb
mij over gegeven aan U, ik heb al mijn zaken aan U
toevertrouwd en ik leg mij neer bij hetgeen U voor mij
bepaald heeft, ik hoop op Uw beloning en vrees Uw
bestrafing, er is geen toevluchtsoord of ontsnapping**

¹² Overgeleverd door at-Tirmidhie n. 3529 en Sunan Abū Daawud n. 5067 en Shaykh al-Albaanie رَحِمَهُ اللَّهُ heeft het authentiek verklaard in Şahīḥ at-Tirmidhie n. 2701.

behalve naar U, ik geloof in Uw Boek dat U hebt laten nederdalen en in Uw Profeet die U heb gezonden.”

Laat dit jouw laatste woorden zijn (voor het slapengaan) en als je mocht komen te overlijden tijdens deze nacht dan zal je sterven op de natuurlijke aanleg die Allaah in de mens geschapen heeft.”

De overleveraar zei toen: “Ik herhaalde deze woorden zodat ik het vanbuiten kon leren en ik zei: ‘Ik geloof in Uw boodschapper die U hebt gezonden’ waarop de profeet صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ zei: ‘Nee, zeg: in Uw Profeet die U gezonden heeft’.”¹³

• 5. Overgeleverd van Abū Hurayrah رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ is dat de boodschapper van Allaah صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ zei:

اللَّهُمَّ رَبَّ السَّمَوَاتِ وَرَبَّ الْأَرْضِ وَرَبَّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ رَبَّنَا وَرَبَّ كُلِّ شَيْءٍ فَالِقَ الْحَبِّ
وَالْتَوَى وَمُنْزِلَ التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ وَالْفُرْقَانِ أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ كُلِّ شَيْءٍ أَنْتَ آخِذٌ بِنَاصِيَتِهِ
اللَّهُمَّ أَنْتَ الْأَوَّلُ فَلَيْسَ قَبْلَكَ شَيْءٌ وَأَنْتَ الْآخِرُ فَلَيْسَ بَعْدَكَ شَيْءٌ وَأَنْتَ الظَّاهِرُ فَلَيْسَ
فَوْقَكَ شَيْءٌ وَأَنْتَ الْبَاطِنُ فَلَيْسَ دُونَكَ شَيْءٌ أَقِضْ عَنَّا الدَّيْنَ وَأَغْنِنَا مِنَ الْفَقْرِ

“O Allaah, de Heer van de hemelen en de Heer van de aarde, de Heer van de geweldige troon. Onze Heer en de Heer van alles. Degene die het zaad en graan laat bloeien, Degene die de Tawraa, de Indjiel en de Furqaan heeft neergezonden. Ik zoek toevlucht bij U tegen al het kwade dat U bij de voorlok neemt. O Allaah, U bent de Eerste, niets of niemand is U voorafgegaan. U bent de Laatste, niets of niemand volgt U op. En U bent de Allerhoogste, er is niets boven U. En U bent de Meest Nabije, naast U is er niets of niemand die de schepping bestuurt of domineert,

¹³ Şahîheş al-Bukhaarie n. 6311 & Şahîheş Muslim n. 2710

en niets ontgaat Uw volmaakte kennis. Verlos onze schulden en laat ons niet in armoede vervallen.”¹⁴

• 6. Overgeleverd van Abū Mūsaa al-Ash’arie رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ is dat de profeet صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ met deze woorden smeekbede zou verrichten:

رَبِّ اغْفِرْ لِي خَطِيئَتِي وَجَهْلِي وَإِسْرَافِي فِي أَمْرِي كُلِّهِ، وَمَا أَنْتَ أَعْلَمُ بِهِ مِنِّي، اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي
خَطَايَايَ وَعَمْدِي وَجَهْلِي وَهَزْلِي، وَكُلَّ ذَلِكَ عِنْدِي، اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي مَا قَدَّمْتُ وَمَا أَخَّرْتُ
وَمَا أَسْرَرْتُ وَمَا أَعْلَنْتُ، أَنْتَ الْمُقَدِّمُ، وَأَنْتَ الْمُؤَخِّرُ، وَأَنْتَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

“Mijn Heer, vergeef mij voor mijn fouten, mijn onwetendheid, mijn buitensporigheid in mijn hele leven en al hetgeen waarover U meer kennis heeft dan ik. O Allaah, vergeef mijn fouten die ik opzettelijk, al spottend, of onwetend heb verricht, en dit alles is van mij (alleen) afkomstig. O Allaah, vergeef mij voor wat ik heb voortgebracht en achtergelaten, hetgeen ik heimelijk en openlijk heb verricht. U bent Almachtig over alle zaken.”¹⁵

• 7. Overgeleverd van Ibn ‘Abbaas رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ is dat de boodschapper van Allaah صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ zou zeggen:

اللَّهُمَّ لَكَ أَسْلَمْتُ وَبِكَ آمَنْتُ، وَعَلَيْكَ تَوَكَّلْتُ، وَإِلَيْكَ أُنَبِّتُ وَبِكَ خَاصَمْتُ، اللَّهُمَّ إِنِّي
أَعُوذُ بِعِزَّتِكَ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ أَنْ تُضِلَّنِي، أَنْتَ الْحَيُّ الَّذِي لَا يَمُوتُ وَالْحَيُّ وَالْإِنْسُ يَمُوتُونَ
“O Allaah, ik heb mij onderworpen aan U en in U heb ik geloofd, en op U heb ik vertrouwd, en naar U ben ik teruggekeerd in gehoorzaamheid en aanbidding, en middels Uw hulp heb ik in discussie de waarheid

¹⁴ Şaḥīḥ Muslim n. 2713

¹⁵ Şaḥīḥ al-Bukhaarie n. 6398 & Şaḥīḥ Muslim n. 2719

**verkondigd. O Allaah, waarlijk, ik zoek mijn toevlucht bij
Uw Almacht - niemand heeft het recht om aanbeden te
worden behalve U - opdat U mij niet doet dwalen. U bent
De Levende Die nooit zal sterven, en de djinn en de mens
zijn stervelingen.”¹⁶**

¹⁶ Şaḥieḥ Muslim n. 2717

De volledige Qor'aan bevestigt deze (drie categorieën van) tawḥīd

Nadat de grote geleerde Ibn al-Qayyim رَحْمَةُ اللَّهِ gesproken had over de verschillende groeperingen die hun valsheid onrechtmatig als tawḥīd benoemden, ging hij verder met het verduidelijken dat de Qor'aan de (drie) categorieën van tawḥīd bevestigt, hij رَحْمَةُ اللَّهِ zei:

“Echter de tawḥīd waarnaar de boodschappers van Allaah opriepen en die in de nedergedaalde boeken vermeld staat, omvat twee soorten: tawḥīd in het bewustzijn (*al-Ma'riefah*) en het bevestigen (*al-Ithbaat*), en tawḥīd in het wensen (*at-Talab*) en het bedoelen (*al-Qasd*).

De eerste soort gaat over het daadwerkelijke bestaan van de Heer (Allaah) تَبَارَكَ وَتَعَالَى, Zijn namen, eigenschappen en daden. En dat Hij verheven is over Zijn troon boven de hemelen. En dat Hij gesproken heeft met de openbaring, maar ook dat Hij gesprekken had met enkelen onder Zijn dienaren (van de profeten). En de bevestiging van Zijn voorbeschikking.

De Qor'aan heeft deze soort op een duidelijke manier verkondigd. Zoals we terugvinden in het begin van sūrah al-Ḥādi' en sūrah Ṭāa haa, of op het einde van sūrah al-Ḥashr, of aan het begin van sūrah as-Sādjdah en sūrah Aali-'Imraan, of zoals in de gehele sūrah al-Ikhlāas, en nog andere suwar (meervoud van sūrah).

De tweede soort gaat over hetgeen wat men bijvoorbeeld kan terugvinden in de sūrah al-Kaafirūn. Of in de uitspraak van Allaah عَزَّوَجَلَّ:

﴿قُلْ يَا هَلَالُ الْكِتَابِ تَعَالَوْا إِلَى كَلِمَةٍ سَوَاءٍ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ﴾

“Zeg: “O mensen van het Boek, kom tot een rechtvaardig woord tussen ons...”

[Sūrah Aal-‘Imaan 3:64]

En in het verdere verloop van het vers

Zo ook in het begin, het midden, en het einde van sūrah Yūnus. In het begin en einde van sūrah al-A’raaf. In het algemeen in heel sūrah al-An’aam. En grotendeels alle suwar in de Qor’aan. Sterker nog, er is geen enkele sūrah in de Qor’aan of het bevat een van de twee soorten tawhīd.

Echter kunnen we in het algemeen concluderen dat waarlijk elk vers in de Qor’aan de tawhīd omvat, erover getuigt, en ernaar uitnodigt. Mits de Qor’aan bericht geeft over: ofwel Allaah, Zijn namen en eigenschappen, en Zijn daden. Dit omvat de tawhīd inzake de kennis en berichtgeving over Allaah (التَّوْحِيدُ الْعِلْمِيُّ الْخَبَرِيُّ).

Ofwel nodigt de Qor’aan uit naar het eenmaken van Allaah in elke vorm van aanbidding zonder de toekenning van enig deelgenoot hierin, en dit is dat de dienaar Allaah eenmaakt inzake het intenderen en het wensen van beloning (التَّوْحِيدُ الْإِرَادِيُّ وَالطَّلْبِيُّ).

(الْإِرَادِيُّ وَالطَّلْبِيُّ).

Ofwel gaat het over de bevelen, verboden, en de oproep tot de gehoorzaamheid ervan en dit valt onder de rechten van de tawhīd en het volmaken hiervan. Ofwel gaat het over de

hoge positie die Allaah geeft aan de mensen die tawḥīd in de praktijk brengen en Hem gehoorzamen. En hoe Hij met hen omging in het nabije leven of welke hoge rang Hij hen zal geven in het hiernamaals, en dit valt onder de beloning voor het praktiseren van tawḥīd. Oftewel gaat het over de mensen van afgoderij en hoe Hij hen bestraft heeft in het nabije leven en wat hen te wachten staat in het hiernamaals qua bestraffing. Dit gaat over degenen die zich afwenden van de tawḥīd. We kunnen concluderen dat de gehele Qor'aan de tawḥīd, zijn rechten, en de beloning voor het praktiseren ervan omvat. Maar ook gaat het over de kwesties met betrekking tot afgoderij, haar mensen, en hun bestraffing hiervoor.

Dus *'Alle lof is aan Allaah'* is tawḥīd, *'Heer van de werelden'* is tawḥīd, *'de Meest Barmhartige, de Meest Genadevolle'* is tawḥīd, *'de Bezitter van de Vergeldingsdag'* is tawḥīd, *'U alléén aanbidden wij'* is tawḥīd, *'en U alléén vragen wij om hulp'* is tawḥīd, *'leid ons naar het rechte pad'* is tawḥīd aangezien men hiermee vraagt om leiding naar het pad van de mensen van tawḥīd, de mensen die Allaah begunstigd heeft. *'op wie de Toorn niet rust en die niet dwalend zijn'*, en dit zijn degenen die tegenstrijdig waren aan tawḥīd..."¹⁷

Zo ook heeft ash-Shawkaanie رَحْمَةُ اللَّهِ gezegd in de inleiding van zijn boek 'Irshaadoe ath-Thiqaat ilaa it-Tifaaqi ash-Sharaa-i'ie 'alaa at-Tawḥīd wal-Ma'aad wan-Nubuwwaat':

“Weet dat het niet noozakelijk is voor de lezer van de geweldige Qor'aan om te refereren naar de Qor'aanische verzen die duiden op de bevestiging van eender welk van de doelstellingen ervan (de schrijver refereert naar de drie eerder genoemde doelstellingen van de Qor'aan; Het

¹⁷ Madaaridj as-Saalikien [3/449-450]

bevestigen van de Uniciteit (tawḥīd) van Allaah, het hiernamaals, en het profeetschap), of de bevestiging van de unanimiteit onder de verschillende (voorgaande en huidige) wetgevingen hierover. Want wanneer hij de nobele Qor'aan neemt en hierin zou stoppen bij eender welke plaats hij wilt, dan zal hij terugvinden dat hij vanaf het begin tot het einde volledig gevuld is met deze doelstellingen.”¹⁸

¹⁸ Irshaadoe ath-Thiqaat ilaa it-Tifaaqi ash-Sharaa-i'ie 'alaa at-Tawḥīd wal-Ma'aad wan-Nubuwwaat blz 4

De indeling van tawhīd is een wettelijke realiteit die middels grondig onderzoek bekend werd

Ash-Shaykh Moḥammed al-Amien ash-Shanqietie رَحِمَهُ اللهُ heeft gezegd:

“Het grondig onderzoeken van de geweldige Qor’aan heeft tot de conclusie geleid dat de tawhīd van Allaah in drie categorieën onderverdeeld kan worden.

De eerste categorie is de tawhīd van Allaah in Zijn heerschappij. De natuurlijke aanleg is geschapen op deze soort tawhīd, en deze soort is bij de verstandigen onaangetast gebleven. Allaah عَزَّوَجَلَّ heeft gezegd:

﴿وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَهُمْ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ﴾

“En als jij ze zou vragen wie hen heeft geschapen, dan zouden ze vast en zeker zeggen: ‘Allaah’.”

[Sūrah az-Zukhruf 43:87]

Zo ook heeft Hij سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى gezegd:

﴿قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أَمَّنْ يَمْلِكُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَرَ وَمَنْ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَمِيتِ وَيُخْرِجُ الْمَمِيتَ مِنَ الْحَيِّ وَمَنْ يُدَبِّرُ الْأَمْرَ فَسَيَقُولُونَ اللَّهُ فَقُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ﴾

“Zeg: “Wie voorziet jullie uit de hemel en de aarde? Of wie beschikt over het gehoor en het zicht? En wie brengt het levende voort uit het dode, en brengt het dode voort uit het levende? En wie bepaalt de beschikking?” Zij zullen dan vervolgens zeggen: ‘Allaah’. Zeg dus: “Vrezen

jullie (Allaah) dan niet?”

[Sūrah Yūnus 10:31]

De wijze van ontkenning voor deze soort tawhīd afkomstig van fir'awn (is) in het vers:

﴿قَالَ فِرْعَوْنُ وَمَا رَبُّ الْعَالَمِينَ﴾

“De farao zei: “En wie is de Heer van de werelden?”

[Sūrah ash-Shu'araa 26:23]

Dit is een ontkenning waarin hij veinst geen kennis te hebben terwijl hij in werkelijkheid op de hoogte is dat hij een dienaar is die onderhouden wordt (door Allaah). Het bewijs hiervoor is de uitspraak van de Verhevene:

﴿قَالَ لَقَدْ عَلِمْتَ مَا أَنْزَلَ هَؤُلَاءِ إِلَّا رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ بَصَائِرَ﴾

“Hij zei: “Jij weet voorzeker dat niemand ze heeft neergezonden, behalve de Heer van de hemelen en de aarde, als inzichten.”

[Sūrah al-Israa 17:102]

En de uitspraak van Allaah سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى:

﴿وَجَحَدُوا بِهَا وَاسْتَيْقَنَتْهَا أَنْفُسُهُمْ ظُلْمًا وَعُلُوًّا﴾

“En zij ontkenden deze (tekenen) onrechtmatig en uit arrogantie, hoewel zij zelf overtuigd waren (van de waarheid ervan).”

[Sūrah an-Naml 27:14]

Deze soort van tawhīd zal de bezitter ervan niet baten behalve wanneer het gebouwd is op het zuiveren van de aanbidding voor Allaah, zoals Allaah سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى heeft gezegd:

﴿وَمَا يُؤْمِنُ أَكْثَرُهُمْ بِاللَّهِ إِلَّا وَهُمْ مُشْرِكُونَ﴾

“En de meesten van ze geloven niet in Allaah, zonder dat ze afgoderij bedrijven.”

[Sūrah Yūsuf 12:106]

En de verzen die hierop duiden zijn veelvuldig.

De tweede categorie is de tawhīd in de aanbidding van Allaah عَزَّوَجَلَّ. Het principe van deze soort tawhīd is de betekenis van de getuigenis ‘Niemand heeft het recht om aanbeden te worden behalve Allaah’. Deze getuigenis bestaat uit een ontkenning en een bevestiging. De betekenis voor de ontkenning ervan is dat men al hetgeen dat aanbeden wordt naast Allaah ontkent, ongeacht wie of wat het is, of met welke soort aanbidding het gebeurt. En de betekenis van de bevestiging is dat men Allaah عَزَّوَجَلَّ één maakt in alle soorten aanbidding en dat men deze aanbidding zuiver toewijdt aan Hem alleen. En deze aanbidding dient conform Zijn wetgeving te zijn die middels de tongen van Zijn boodschappers ons bereikt heeft عَلَيْهِمُ السَّلَامُ. De meeste verzen in de Qor’aan gaan over deze soort tawhīd, en om deze soort tawhīd ontstond er geschil tussen de boodschappers en hun volkeren:

﴿أَجَعَلَ آلِهَةَ إِلَهًا وَاحِدًا إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ عَجَابٌ﴾

“Heeft hij van de (af)goden één God gemaakt? Voorwaar, dit is zeker iets verbazingwekkend!”

[Sūrah Şaad 38:5]

Vanonder de verzen die duiden op deze soort tawhīd is de uitspraak van de Verhevene:

﴿فَاعْلَمْ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاسْتَغْفِرْ لِذَنْبِكَ﴾

“Weet dus dat niemand het recht heeft om aanbeden te worden, behalve Allaah. En vraag om vergeving voor je zonden.”

[Sūrah Moḥammed 47:19]

En Zijn uitspraak:

﴿وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ﴾

“En Wij hebben in elke gemeenschap een boodschapper op doen staan (met de boodschap): ‘Aanbid Allaah en vermijd de Taaghūt (alle afgoden)’.”

[Sūrah An-Nahl 16:36]

En Zijn uitspraak سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى:

﴿وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا نُوحِي إِلَيْهِ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدُونِ﴾

“En Wij hebben vóór jou geen enkele boodschapper gezonden, of Wij openbaarden aan hem dat er voorwaar niemand het recht heeft om aanbeden te worden, behalve Mij. Aanbidden jullie Mij daarom.”

[Sūrah al-Anbiyaa` 21:25]

En Zijn uitspraak:

﴿وَسُئِلَ مَنْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رُسُلِنَا أَجَعَلْنَا مِنْ دُونِ الرَّحْمَنِ آلِهَةً يُعْبَدُونَ﴾

“En vraag Onze boodschappers die Wij vóór jou hebben gezonden of Wij, behalve de Meest Barmhartige, nog andere afgoden hebben aangewezen om te worden aanbeden.”

[Sūrah az-Zukhruf 43:45]

En Zijn uitspraak سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى:

﴿قُلْ إِنَّمَا يُوحِي إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُكُمُ إِلَهٌ وَحْدٌ فَهَلْ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ﴾

“Zeg: “Er wordt voorwaar slechts aan mij geopenbaard dat jullie god voorwaar Één God is. Zullen jullie dus moslims zijn?”

[Sūrah al-Anbiyah 21:108]

In dit laatste edele vers werd hem bevolen om hetgeen hem geopenbaard werd in een context aan te halen waarin het begrensd is tot deze soort tawhīd. Aangezien de getuigenis ‘niemand heeft het recht om aanbeden te worden behalve Allaah’ al hetgeen omvat wat de (geopenbaarde) boeken inhouden. En omdat het oproept tot de gehoorzaamheid aan Allaah عَزَّوَجَلَّ middels het aanbidden van Hem alleen, en hieronder vallen alle zaken van de (juiste) geloofsovertuiging, de bevelen en verboden, en hetgeen wat dit opvolgt van beloning of bestraffing.

De derde categorie is de tawhīd van Allaah عَزَّوَجَلَّ in Zijn namen en Zijn eigenschappen. Deze soort van tawhīd is gebouwd op twee fundamenten.

Het eerste fundament houdt in dat men Allaah vrijwaart van het vergelijken met de schepping in Zijn eigenschappen. Zoals Allaah تَبَارَكَ وَتَعَالَى zei:

﴿لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ﴾

“Niets is aan Hem gelijk.”

[Sūrah ash-Shuraa 42:11]

Het tweede fundament is het geloven in hetgeen waarmee Allaah en Zijn boodschapper Hem hebben beschreven op een wijze die past bij Zijn volmaaktheid en grootsheid. Een voorbeeld hiervan is wat Hij na Zijn uitspraak

“Niet is aan Hem gelijk.” zei:

﴿وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ﴾

“En Hij is de Alhorende, de Alziende.”

[Sūrah ash-Shuraa 42:11]

We geloven hierin zonder dat we verlangen naar het achterhalen van de hoedanigheid van deze eigenschappen. Allaah سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى heeft gezegd:

﴿يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِهِ عِلْمًا﴾

“Hij weet wat er is in zowel hun verleden als in hun toekomst. En zij kunnen Hem niet met kennis omvatten.”

[Sūrah Taa haa 20:110]

En deze topic hebben we al grondig verklaard middels de Qor’aanische verzen uit sūrah al-A’araaf.

In de geweldige Qor’aan vinden we vele verzen terug die duiden op het bewustzijn van de ongelovige over de heerschappij van Allaah waardoor ze verplicht worden om Allaah één te maken in de aanbidding. Daarom zien we dat Allaah عَزَّوَجَلَّ hun toesprak in een vragende context met een bevestiging als bedoeling. Dus als ze Zijn heerschappij bevestigen, dan levert Hij hiermee bewijs tegen hen dat Hij als enige het recht heeft om aanbeden te worden. En Hij berispt hen op een wijze van afkeur voor hetgeen ze toekennen van deelgenoten aan Hem en ondanks dit Zijn heerschappij herkennen. Aangezien het per definitie zo zou moeten zijn dat degene die Zijn heerschappij herkent, automatisch Zijn alleenrecht op aanbidding zou moeten herkennen. De volgende uitspraak van Allaah سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى illustreert een voorbeeld hiervan:

﴿قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أَمَّنْ يَمْلِكُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَرَ وَمَنْ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَمَنْ يُدَبِّرُ الْأَمْرَ فَسَيَقُولُونَ اللَّهُ﴾

“Zeg: “Wie voorziet jullie uit de hemel en de aarde? Of wie beschikt over het gehoor en het zicht? En wie brengt het levende voort uit het dode, en brengt het dode voort uit het levende? En wie bepaalt de beschikking?” Zij zullen dan vervolgens zeggen: “Allaah.”

[Sūrah Yūnus 10:31]

En wanneer zij de heerschappij van Allaah herkend hadden, berispte Hij hen op een wijze van afkeur voor hetgeen ze toekennen van deelgenoten aan Hem en zei:

﴿فَقُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ﴾

“Zeg dus: “Vrezen jullie (Allaah) dan niet?”

[Sūrah Yūnus 10:31]

Een ander voorbeeld is Zijn uitspraak:

﴿قُلْ لِّمَنِ الْأَرْضُ وَمَنْ فِيهَا إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ سَيَقُولُونَ لِلَّهِ﴾

“Zeg: “Aan wie behoort de aarde en wie zich erop bevindt toe, als jullie eens wisten.” Zij zullen zeggen: ‘Aan Allaah’.”

[Sūrah al-Mu`minūn 23:84-85]

En wanneer zij de heerschappij van Allaah herkend hadden, berispte Hij hen op een wijze van afkeur voor hetgeen ze toekennen van deelgenoten aan Hem en zei:

﴿قُلْ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ﴾

“Zeg: “Herinneren jullie dan niet?”

[Sūrah al-Mu`minūn 23:85]

Daarna zei Hij سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى :

﴿قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَوَاتِ السَّبْعِ وَرَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ سَيَقُولُونَ لِلَّهِ﴾

“Zeg: “Wie is de Heer van de zeven hemelen, en de Heer van de Geweldige Troon?” Zij zullen zeggen: “(Hij behoort toe) aan Allaah.”

[Sūrah al-Mu`minūn 23:86-87]

En wanneer zij de heerschappij van Allaah herkend hadden, berispte Hij hen op een wijze van afkeur voor hetgeen ze toekennen van deelgenoten aan Hem en zei:

﴿قُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ﴾

“Zeg: “Vrezen jullie (Allaah) dan niet?”

[Sūrah al-Mu`minūn 23:87]

Daarna zei Hij سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى :

﴿قُلْ مَنْ بِيَدِهِ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ يُجِيرُ وَلَا يُجَارُ عَلَيْهِ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ سَيَقُولُونَ

لِلَّهِ﴾

“Zeg: “Wie is degene in wiens Hand de heerschappij over alles is? En Hij beschermt, maar er kan tegen Hem geen bescherming worden geboden? Als jullie eens wisten.” Zij zullen zeggen: “(Dat is) aan Allaah.”

[Sūrah al-Mu`minūn 23:88-89]

En wanneer zij de heerschappij van Allaah herkend hadden berispte Hij hen op een wijze van afkeur voor hetgeen ze toekennen van deelgenoten aan Hem en zei:

﴿فَأَنَّى تُسْحَرُونَ﴾

“Zeg: “Hoe kunnen jullie dan zo bedrogen zijn?”

[Sūrah al-Mu`minūn 23:89]

Een ander voorbeeld hiervan is de uitspraak van de Verhevene:

﴿قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلِ اللَّهُ﴾

“Zeg: “Wie is de Heer van de hemelen en de aarde?”

[Sūrah ar-Ra’d 13:16]

En wanneer zij de heerschappij van Allaah herkend hadden berispte Hij hen op een wijze van afkeur voor hetgeen ze toekennen van deelgenoten aan Hem en zei:

﴿قُلْ أَفَاتَخَذْتُمْ مِّنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ لَا يَمْلِكُونَ لِأَنفُسِهِمْ نَفْعًا وَلَا ضَرًّا﴾

“Zeg: “Hebben jullie dus behalve Hem medestanders genomen, die voor zichzelf geen enkele nut of schade bezitten?”

[Sūrah ar-Ra’d 13:16]

Een ander voorbeeld is de uitspraak van Allaah **سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى**:

﴿وَلَيْن سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ﴾

“En als jij ze zou vragen wie de hemelen en de aarde heeft geschapen, en de zon en de maan dienstbaar heeft gesteld, dan zouden ze vast en zeker zeggen: ‘Allaah’.”

[Sūrah al-‘Ankabūt 29:61]

En wanneer zij de heerschappij van Allaah herkend hadden berispte Hij hen op een wijze van afkeur voor hetgeen ze toekennen van deelgenoten aan Hem en zei:

﴿قَاتِلِي يُؤْفَكُونَ﴾

“Hoe kunnen ze dus zo misleid zijn?”

[Sūrah al-‘Ankabūt 29:61]

En Zijn uitspraak **سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى**:

﴿وَلَيْنَ سَأَلْتَهُم مِّن نَّزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ مِن بَعْدِ مَوْتِهَا لِيَقُولَنَّ اللَّهُ﴾

“En als jij ze zou vragen wie er water uit de hemel heeft neergezonden, om vervolgens de aarde ermee tot leven te brengen na haar dood, dan zouden ze vast en zeker zeggen: ‘Allaah’.”

[Sūrah al-‘Ankabūt 29:63]

En wanneer zij de heerschappij van Allaah herkend hadden berispte Hij hen op een wijze van afkeur voor hetgeen ze toekennen van deelgenoten aan Hem en zei:

﴿قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ﴾

“Zeg: “Alle lof is aan Allaah.” Integendeel! De meesten van ze denken niet na.”

[Sūrah al-‘Ankabūt 29:63]

En Zijn uitspraak **سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى**:

﴿وَلَيْنَ سَأَلْتَهُم مِّنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ لِيَقُولَنَّ اللَّهُ﴾

“En als jij ze zou vragen wie de hemelen en de aarde heeft geschapen, dan zouden ze vast en zeker zeggen: ‘Allaah’.”

[Sūrah Luqmaan 31:25]

En wanneer zij de heerschappij van Allaah herkend hadden berispte Hij hen op een wijze van afkeur voor hetgeen ze toekennen van deelgenoten aan Hem en zei:

﴿قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ﴾

“Zeg: “Alle lof is aan Allaah.” Integendeel! De meeste van hen weten niet.”

[Sūrah Luqmaan 31:25]

En Zijn uitspraak سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى:

﴿إِنَّ اللَّهَ خَيْرٌ أَمَّا يُشْرِكُونَ أَمَّنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَأَنْزَلَ لَكُمْ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَنْبَتْنَا بِهِ حَدَائِقَ ذَاتَ بَهْجَةٍ مَا كَانَ لَكُمْ أَنْ تُنبِتُوا شَجَرَهَا﴾

“Is Allaah beter of wat ze bedrijven aan afgoderij? Of Hij die de hemelen en de aarde heeft geschapen, en voor jullie water uit de hemel heeft neergezonden, waarmee Wij oogstrelende boomgaarden hebben laten groeien? Het is niet mogelijk voor jullie om de bomen ervan te laten groeien.”

Zonder enige twijfel is het enige geldige antwoord voor hen: dat Degene die in staat is om de hemelen en de aarde te scheppen, en hetgeen wat in het vers erbij genoemd werd, beter is dan een voorwerp dat nergens toe in staat is. En wanneer zij de heerschappij van Allaah herkend hadden, berispte Hij hen op een wijze van afkeur voor hetgeen ze toekennen van deelgenoten aan Hem en zei:

﴿أَعْلَهُ مَعَ اللَّهِ بَلْ هُمْ قَوْمٌ يَعْدِلُونَ﴾

“Is er een god met Allaah? Integendeel! Zij zijn een volk dat gelijken toeschrijft (aan Allaah).”

Daarna zei Hij سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى:

﴿أَمَّنْ جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَارًا وَجَعَلَ خِلَالَهَا أَنْهَارًا وَجَعَلَ لَهَا رُوسِيَ وَجَعَلَ بَيْنَ الْبَحْرَيْنِ حَاجِزًا﴾

**“Of Hij die de aarde tot een verblijfplaats heeft gemaakt?
En die er rivieren doorheen heeft gemaakt? En die er
ankers voor heeft gemaakt? En die tussen de twee zeeën
een belemmering heeft geplaatst?”**

En zonder twijfel is het enige geldige antwoord net zoals het antwoord op de vorige vraag. Wanneer hun bevestiging duidelijk werd, berispte Hij hen op een wijze van afkeur voor hetgeen ze toekennen van deelgenoten aan Hem en zei:

﴿إِلَهُ مَعَ اللَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ﴾

“Is er een god met Allaah? Integendeel! De meesten van hen weten niet.”

Daarna zei Hij **بَارَكَ وَتَعَالَى**:

﴿أَمَّنْ يُجِيبُ الْمُضْطَرَّ إِذَا دَعَاهُ وَيَكْشِفُ السُّوءَ وَيَجْعَلُكُمْ خُلَفَاءَ الْأَرْضِ﴾

“Of Hij die de in nood verkerende (persoon) verhoort als hij Hem aanroept? En die het kwaad wegneemt? En die van jullie opvolgers op de aarde heeft gemaakt?”

En zonder twijfel is het enige geldige antwoord net zoals het antwoord op de vorige vraag. Wanneer hun bevestiging duidelijk werd, berispte Hij hen op een wijze van afkeur voor hetgeen ze toekennen van deelgenoten aan Hem en zei:

﴿أَلَيْسَ مَعَ اللَّهِ قَلِيلًا مَّا تَذَكَّرُونَ﴾

“Is er een god met Allaah? Jullie herinneren slechts weinig.”

Daarna zei Hij **سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى**:

﴿أَمَّنْ يَهْدِيكُمْ فِي ظُلُمَاتٍ أَلْبَرَّ وَالْبَحْرِ وَمَنْ يُرْسِلُ الرِّيْحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ﴾

“Of Hij die jullie leidt in de duisternissen van het land en van de zee? En Degene die de winden stuurt als verheugenis voorafgaand aan Zijn Genade?”

En zonder twijfel is het enige geldige antwoord net zoals het antwoord op de vorige vraag. Wanneer hun bevestiging duidelijk werd, berispte Hij hen op een wijze van afkeur voor hetgeen ze toekennen van deelgenoten aan Hem en zei:

﴿أَأَلَّهُ مَعَ اللَّهِ تَعَالَى اللَّهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾

“Is er een god met Allaah? Verheven is Allaah boven hun afgoderij.”

Daarna zei Hij سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى:

﴿أَمَّنْ يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ وَمَنْ يَرْزُقُكُمْ مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ﴾

“Of Hij die de schepping begint en haar vervolgens herhaalt? En Degene die jullie voorziet uit de hemelen en de aarde?”

En zonder twijfel is het enige geldige antwoord net zoals het antwoord op de vorige vraag. Wanneer hun bevestiging duidelijk werd, berispte Hij hen op een wijze van afkeur voor hetgeen ze toekennen van deelgenoten aan Hem en zei:

﴿أَأَلَّهُ مَعَ اللَّهِ قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾

“Is er een god met Allaah? Zeg: “Breng jullie bewijs als jullie waarachtig zijn.”

[Sūrah an-Naml 27:59-64]

En Zijn uitspraak سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى:

﴿اللَّهُ الَّذِي خَلَقَكُمْ ثُمَّ رَزَقَكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ هَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ مَنْ يَفْعَلُ
مِنْ ذَلِكَ مِنْ شَيْءٍ﴾

“Allaah is Degene die jullie heeft geschapen, jullie vervolgens heeft voorzien, jullie vervolgens zal laten sterven en jullie vervolgens tot leven zal brengen. Is er onder jullie deelgenoten iemand die ook maar iets daarvan kan doen?”

[Sūrah ar-Rūm 30:40]

En zonder twijfel is het enige geldige antwoord: Nee, geen enkele van onze afgoden is in staat om het vooraf genoemde te verrichten, zoals het scheppen, voorzien, het geven en het nemen van leven. Dus wanneer hun bevestiging duidelijk werd, berispte Hij hen op een wijze van afkeur voor hetgeen ze toekennen van deelgenoten aan Hem en zei:

﴿سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾

“Verheerlijkt en Verheven is Hij boven hun afgoderij.”

[Sūrah ar-Rūm 30:40]

De verzen die hierover gaan zijn veelvuldig. Vandaar zeiden we in meer dan een onderwerp (van dit boek): alle vragen die te maken hebben met de tawhīd in Zijn heerschappij zijn in een vragende context met als bedoeling een bevestiging. En het resultaat van hun bevestiging is dat ze berispt worden hiervoor op een wijze van afkeuring, aangezien degene die Zijn heerschappij herkent genoodzaakt is om de herkenning van Zijn alleenrecht te omarmen. Zoals de bedoeling is met de vragende context in Zijn uitspraak سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى:

﴿أَفِي اللَّهِ شَكٌّ﴾

“Is er dan enige twijfel over Allaah?”

[Sūrah Ibraahiem 14:10]

Of Zijn uitspraak سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى:

﴿قُلْ أَعْيُرَ اللَّهُ أَبِغَى رَبًّا﴾

“Zeg: “Zal ik een andere heer dan Allaah zoeken?”

[Sūrah al-An’aam 6:164]

Desondanks zijn er geleerden die beweren dat met de vragende context in deze verzen een ontkenning bedoeld wordt. Want uit grondig en nauwkeurig onderzoek van de Qor’aan is gebleken dat de vragende context met betrekking tot de heerschappij bedoeld werd ter bevestiging en erkenning van Zijn alleenrecht op aanbidding en niet ter ontkenning, vermits ze de heerschappij niet ontkennen zoals in vele verzen aangetoond wordt.

En je zal terugvinden dat de verschillende categorieën van tawḥīd op veel plaatsen van dit gezegende Boek besproken zullen worden.”¹⁹ Einde van de woorden van de shaykh (ash-Shanqietie) رَحِمَهُ اللَّهُ.

Ik heb zijn woorden uitgebreid overgedragen omwille van het belang hiervan. Hij رَحِمَهُ اللَّهُ duidde erop dat de drie categorieën van tawḥīd aangenomen worden middels grondig en nauwkeurig onderzoek van de bronteksten uit de edele Qor’aan. Hieruit kan men halen dat deze indeling een wettelijke realiteit is, onderbouwd door het boek van Allaah de Verhevene, en niet een terminologie is die sommige geleerden (onrechtmatig) in het leven geroepen hebben.

De grote geleerde Bakr Abū Zayd رَحِمَهُ اللَّهُ heeft gezegd:

¹⁹ Adḥwaa`u al-Bayaan [3\410-414] van ash-Shanqietie رَحِمَهُ اللَّهُ

“Deze indeling die op basis van nauwkeurig en grondig onderzoek aangenomen wordt bij de vroegere geleerden onder de vrome voorgangers werd aangewezen door o.a. Ibn Manda, Ibn Djarier at-Ṭabarie en anderen. Ook werd het erkend door de twee geleerden van de Islaam, namelijk Ibn Taymiyyah en Ibn al-Qayyim. Maar ook heeft zowel az-Zabiedie in zijn boekwerk ‘Taadj al-’Arūs’, alsook onze geleerde ash-Shanqietie in zijn boekwerk ‘Aḍwa’u al-Bayaan’, alsook anderen dan hun deze indeling erkend, Moge Allaah hen allen genadig zijn.

Dit is een volledig onderzoek in volle nauwkeurigheid van de bronteksten uit de wetgeving, zoals het onder elk vak een standaard en systeem is. Een voorbeeld hiervan is de onderverdeling van de Arabische taal in ‘*al-ismu*’ (الاسْمُ), ‘*al-fi’lu*’ (الفِعْلُ), en ‘*al-harfu*’ (الحَرْفُ) die de geleerden van grammatica naar voren brachten. De Arabieren keurden dit niet af van de geleerden in grammatica. Zo was het ook voor de andere soorten grondige onderzoeken die gepleegd werden (in andere vakken).”²⁰

Men gelooft niet in de tawḥīd wanneer men niet gelooft in deze drie categorieën die onderbouwd zijn door de bronteksten uit de wetgeving. Omdat de tawḥīd die volgens de Islamitische wetgeving verwacht wordt van (de dienaar) het geloof is in de uniciteit van Allaah in Zijn heerschappij, Zijn alleenrecht op aanbidding, en Zijn namen en eigenschappen. En degene die deze in zijn totaliteit niet omarmt, is geen Muwaḥīd (degene die tawḥīd in praktijk stelt).

²⁰ At-Tahdhier min Mukhtaṣaraat aṣ-Ṣaabūnie fie at-tafsier blz. 30

De getuigenis van tawḥīd duidt op deze indeling

Deze getuigenis ‘niemand heeft het recht om aanbeden te worden behalve Allaah’, wat het fundament en de hoeksteen is van het geloof, duidt op de drie categorieën van tawḥīd. Zoals Shaykh al-Islam Ibn Taymiyyah رحمه الله heeft gezegd:

“In de getuigenis ‘niemand heeft het recht om aanbeden te worden behalve Allaah’ bevinden zich de drie fundamenteën: de tawḥīd van Zijn heerschappij, de tawḥīd van Zijn alleenrecht op aanbidding, en de tawḥīd van Zijn Namen en Eigenschappen. De voorgaande wetgevingen en openbaringen die zijn nedergedaald op de boodschappers draaiden allemaal rond deze drie fundamenteën. En het verstand en de natuurlijke aanleg getuigen voor deze grote fundamenteën.”

Voor degene die deze geweldige getuigenis goed overpeinst, zal het helemaal duidelijk worden vanuit welk perspectief het duidt op de drie categorieën van tawḥīd. Het duidt namelijk op een bevestiging om de aanbidding uitsluitend aan Allaah toe te wijden, en op een ontkenning van een deelgenoot naast Hem hierin.

Zo ook duidt deze getuigenis op de tawḥīd in Zijn heerschappij: aangezien het niet zo kan zijn dat iets dat nergens toe is in staat is (zoals het scheppen, het voorzien, het controleren van de schepping, enzovoort) rechtmatig als god wordt genomen die aanbeden wordt. Ook duidt het op de tawḥīd in Zijn Namen en Eigenschappen: aangezien degene die ontnomen is van namen en eigenschappen in de realiteit niets is. Sterker nog: hij bestaat niet. Zoals sommigen onder de geleerden hebben gezegd: “Degenen die Allaah vergelijken

(met Zijn schepping) aanbidden een afgod, en degenen die (de eigenschappen van Allaah) ontkennen aanbidden iets wat niet bestaat, en degenen die de tawhīd praktiseren aanbidden de rechtmatige God van de aarde en de hemel.”²¹

Muslim heeft in zijn Ṣaḥīḥ op gezag van ‘Abdullaah bin az-Zubayr رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ overgeleverd dat hij na de taslim van elk gebed zei:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَلَا نَعْبُدُ إِلَّا إِيَّاهُ لَهُ التَّعَمُّهُ وَلَهُ الْفَضْلُ وَلَهُ الثَّنَاءُ الْحَسَنُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ

“Niemand heeft het recht om aanbeden te worden behalve Allaah, zonder enige deelgenoot. Aan Hem behoort de heerschappij, Hem komt alle lof toe en Hij is over alle zaken machtig. Er is geen beweging of kracht, behalve door Allaah. Niemand heeft het recht om aanbeden te worden behalve Allaah. Wij aanbidden niemand behalve Hem. Van Hem is de gunst en Hem komen de mooie lofprijzingen toe. Niemand heeft het recht om aanbeden te worden behalve Allaah. Wij wijden onze aanbidding zuiver aan Hem toe, ook al hebben de ongelovigen er een hekel aan.”²²

Deze gezegende smeebede die ‘*tahliel*’ (التَّهْلِيلُ) genoemd wordt (hierin zit de bevestiging van de geloofsgetuigenis voor Allaah door Hem een te maken in aanbidding, en de aanbidding jegens Hem zuiver te houden van afgoderij), omvat de drie categorieën van tawhīd:

²¹ Zie: “At-Tanbiehaat ss-Suniyyah ‘alaa al-’Aqiedah al-Waasiṭiyyah” bladzijde 9, van Shaykh ‘Abdul-‘Azīez bin Naaṣir Ar-Rashied

²² Ṣaḥīḥ Muslim n. 597

Als het gaat om de tawhīd van de aanbidding dan zien we dat de uitspraak ervan, ‘niemand heeft het recht om aanbeden te worden behalve Allaah’, driemaal herhaald wordt, en het werd telkens opgevolgd door hetgeen wat de betekenis ervan bevestigt, de realiteit ervan benadrukt en de bedoeling ervan verduidelijkt.

Zijn uitspraak na de eerste ‘*tahliel*’ “...**zonder enige deelgenoot...**” is een benadrukking voor hetgeen dat ontkend en bevestigd werd. De uitspraak “*wahdahu*” is de benadrukking voor de bevestiging [de bevestiging dat enkel Allaah het recht heeft om aanbeden te worden], en de uitspraak “*laa sharieka lahu*” is de benadrukking voor de ontkenning [de ontkenning van alles wat naast Allaah aanbeden wordt].

Zijn uitspraak na de tweede ‘*tahliel*’, “...**Wij aanbidden niemand behalve Hem...**”, is een verduidelijking voor de betekenis van deze geloofsgetuigenis en een uitleg van waarop het duidt. Het geeft weer dat het de aanbidding jegens al hetgeen naast Allaah, ongeacht welke soort aanbidding, ontkent en dat het de alleenrecht van Allaah op deze aanbidding bevestigt.

En zijn uitspraak na de derde ‘*tahliel*’, “...**Wij wijden onze aanbidding zuiver aan Hem toe...**”, is ook weer een bevestiging op het doel van deze geloofsgetuigenis. Het is de uitspraak van de zuivere toewijding. Dus het zal degene die het uitspreekt pas van nut zijn wanneer hij zijn geloof zuiver toewijdt aan Allaah, zoals Hij سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى heeft in Zijn uitspraak:

﴿وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ﴾

“Er is hun niets anders bevolen dan dat ze Allaah aanbidden, door de religie zuiver aan Hem te wijden als monotheïsten.”

[Sūrah al-Bayyinah 98:5]

Dit allemaal is een erkenning van de tawḥīd in de aanbidding. Het is mogelijk om hieruit een alomvattende definitie samen te vatten voor de tawḥīd in aanbidding: dat we Allaah alleen aanbidden zonder deelgenoot hierin en dat we het geloof zuiver toewijden aan Hem.

Als het gaat om de tawḥīd in de heerschappij, dan vinden we deze terug in zijn uitspraak: **“...Aan Hem behoort de heerschappij, Hem komt alle lof toe en Hij is over alle zaken machtig...”**, maar ook in zijn uitspraak: **“...van Hem is de gunst...”**, aangezien de uniciteit van Allaah سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى in Zijn ultieme bezit, Zijn almachtigheid over alle zaken en Zijn gunsten, allemaal betekenen zijn die duiden op Zijn heerschappij. En alle soorten lofprijzingen komen Hem toe عَزَّوَجَلَّ omdat Hij de Heer van al het geschapene is, en omdat er geen heer is voor de schepping anders dan Allaah, en omdat niemand het ultieme bezit toekomt behalve Allaah, en omdat in niemands handen de gunsten liggen behalve in de Handen van Allaah. Hij geeft deze gunsten aan wie Hij wilt, en het is Allaah die de geweldige gunsten bezit.

Als het gaat om de tawḥīd in Zijn Namen en Eigenschappen, dan vinden we deze terug in zijn uitspraak: **“...Hem komen de mooie lofprijzingen toe...”**. Aangezien Hij geprezen wordt middels Zijn schone Namen en Zijn volmaakte eigenschappen.

Net zoals de meest kennisvolle vanonder Zijn schepping, onze profeet Mohammed صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ, over Hem heeft gezegd:

اللَّهُمَّ أَعُوذُ بِرِضَاكَ مِنْ سَخَطِكَ وَبِمُعَافَاتِكَ مِنْ عُقُوبَتِكَ وَأَعُوذُ بِكَ مِنْكَ لَا أُحْصِي ثَنَاءً عَلَيْكَ أَنْتَ كَمَا أَثْنَيْتَ عَلَى نَفْسِكَ

“O Allaah, ik zoek mijn toevlucht bij Uw tevredenheid tegen Uw woede, bij Uw bescherming tegen Uw bestraffing. En ik zoek mijn toevlucht bij U tegen U. De lofprijzingen die U toekomen kan ik niet opsommen. U bent zoals U Zichzelf geprezen heeft.”²³

Zo ook zei hij ﷺ in de overlevering inzake de bemiddeling: **“Daarna opende Hij een deur voor mij aan lofprijzingen voor Hem en mooie verheerlijkingen waarvan er nooit eerder een deur van geopend werd aan iemand anders vóór mij.”** Overgeleverd door al-Bukhaarie en Muslim²⁴.

Ibn al-Qayyim رحمه الله heeft gezegd:

“En deze lofprijzingen zijn met Zijn namen en eigenschappen.”²⁵

Al hetgeen wat werd aangehaald van de tawhīd in Zijn heerschappij en de tawhīd in Zijn namen en eigenschappen in deze gezegende ‘tahliel’, komt als bewijsvoering voor de tawhīd van aanbidding. En als verduidelijking dat enkel Degene die uniek is in het Ultieme Bezit, en aan wie alle lofprijzingen toekomen en die Almachtig is over alle zaken, en in wiens handen de gunsten liggen, en Degene die uniek is in het recht op de meest mooie prijzingen omwille van Zijn geweldige Namen en volmaakte Eigenschappen, enkel het recht heeft om aanbeden te worden zonder enig deelgenoot

²³ Ṣaḥīḥ Muslim n. 486

²⁴ Ṣaḥīḥ al-Bukhaarie n. 4712 & Ṣaḥīḥ Muslim n. 194

²⁵ Badaa-i’u al-Fawaa’id (1/176)

hierin. Hij is waarlijk de rechtmatige Aanbedene en niemand naast hem wordt rechtmatig aanbeden. Voorwaar, al hetgeen naast Hem wordt valselijk, grensoverschrijdend en op basis van dwaling en ongeloof aanbeden.

Hieruit kunnen we leren dat deze woorden niet zomaar woorden zijn die nergens op duiden. Maar dat het geweldige betekenissen omvat en bodemloze bewijsvoeringen bezit die de tawhīd in haar drie categorieën vormt. En het is verplicht voor eenieder die deze woorden herhaaldelijk uitspreekt om zich bewust te maken van hetgeen waar deze woorden op duiden, en wat deze woorden inhouden. Opdat hij zich zal vastklampen aan de tawhīd, en deze zal bewaken (van hetgeen dat deze kan beschadigen), en de rechten ervan zal vervullen, en opdat hij zich in al het mogelijke distantieert van hetgeen deze tawhīd nietig maakt en van hetgeen dat tegenstrijdig is hierin.

De uitspraak ‘Er is geen kracht of macht behalve van Allaah’ duidt op de drie categorieën van tawhīd

Dit is een geweldige uitspraak die gunsten, profijten en vruchten bevat die alleen Allaah kan opsommen. En het bezit bodemloze betekenissen en profijtvolle bewijsvoeringen die het geloof standvastig maken, de tawhīd verankeren, de zekerheid versterken, en de band met de Heer van al het geschapene verbeteren. Hieronder valt de omvattendheid ervan op de categorieën van tawhīd. Het volgende zijn enkele zaken waarop deze geweldige uitspraak duidt:

1 - Het duidt op de erkenning van de heerschappij van Allaah, en dat Hij alleen de Schepper is van de gehele schepping, en Degene die hun zaken controleert, en dat Hij hierin doet wat Hij wilt in overeenstemming met Zijn wijsheid en wil. Er is niets in deze schepping van beweging of stilstand, verhoging of verlaging, verering of vernedering, gift of de onthouding hiervan, behalve met Zijn toestemming hiervoor. Hij doet wat Hij wilt zonder dat iemand hem hiervan kan onthouden of hierin kan overmeesteren. Hij overmeestert alle zaken. Zoals Hij تَبَارَكَ وَتَعَالَى heeft gezegd:

﴿أَلَا لَهُ الْخَلْقُ وَالْأَمْرُ تَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ﴾

**“Weet dat de schepping en het bevel aan Hem toebehoren.
Gezegd is Allaah, de Heer van de werelden.”**

[Sūrah al-A’raaf 7:54]

En Hij سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى zei:

﴿مَا يَفْتَحُ اللَّهُ لِلنَّاسِ مِنْ رَحْمَةٍ فَلَا مُمْسِكَ لَهَا وَمَا يُمْسِكُ فَلَا مُرْسِلَ لَهُ مِنْ بَعْدِهِ﴾

“Wat Allaah de mensen aan genade schenkt, het is door niemand tegen te houden. En wat Hij tegenhoudt, kan daarna door niemand gegeven worden.”

[Surah Faat̤ir 35:2]

En Hij سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى zei:

﴿يُدَبِّرُ الْأَمْرَ مَا مِنْ شَفِيعٍ إِلَّا مِنْ بَعْدِ إِذْنِهِ﴾

“Hij bepaalt de beschikking. Er is helemaal geen enkele bemiddelaar, behalve na Zijn toestemming.”

[Sūrah Yūnus 10:3]

Dus degene die deze woorden (er is geen kracht of macht behalve van Allaah) uitspreekt, erkent en bevestigt het voorafgenoemde, handelt in overeenstemming hiervan, en is zich ervan bewust dat al zijn zaken in de handen van Zijn Heer liggen, die zijn ware Bezitter en Schepper is. En hij is zich ervan bewust dat hij geen kracht noch macht heeft behalve met de toestemming van Zijn Heer en Beschermmer. En dat het succes alleen bereikt kan worden middels de hulp van zijn ware Bezitter. Daarom wendt de dienaar zich enkel naar Hem, vraagt hij enkel Hem om hulp en vertrouwt hij enkel op Hem in al zijn zaken en omstandigheden.

2 - Het duidt op de erkenning van de namen en eigenschappen van Allaah. Aangezien degene die deze woorden uitspreekt ervan overtuigd is dat degene die hij aanroept, en waar hij zich naartoe wendt middels deze woorden, de absolute rijkdom bezit en dat iedereen naast Hem afhankelijk is van Hem. Allaah is op alle aspecten onafhankelijk van iedereen, en alles naast Hem kan niet bestaan behalve middels Zijn kracht. Hij is Almachtig op Zichzelf, en alles naast Hem verkeert in onmacht behalve over hetgeen waar Hij hen kracht voor geeft. Hij heeft volmaakte,

geweldige, en goddelijke Eigenschappen, en al hetgeen naast Hem verkeert in gebrek. De Ultieme Volmaaktheid komt enkel Hem toe, verheven is Hij van enige tekortkoming. Dus omwille van Zijn grootse Namen en Zijn volmaakte Eigenschappen verdient Hij het om naar toe te wenden zonder deelgenoot hierin.

3 - Het duidt op de erkenning van Zijn alleenrecht op aanbidding. En dat enkel Hij de rechtmatig aanbedene is zonder dat Hij hierin een deelgenoot heeft, en dit vindt men terug in de uitspraak: **“Behalve van Allaah”**.

De betekenis van “Allaah” is zoals Ibn ‘Abbaas رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا heeft gezegd:

“Degene die goddelijke en volmaakte eigenschappen bezit waardoor Hij de aanbedene is, en Degene die het alleenrecht op het dienaarschap en alle soorten aanbidding van Zijn gehele schepping verdient.”²⁶

Hij رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ haalde hier een eigenschap aan die verbonden is aan de naam “Allaah” en dit is ‘al-Ulūhiyyah’ (الألوهية). Dus Hij, de Verhevene, is de Aanbedene en Degene die gehoorzaamd wordt. Degene die enkel het recht op aanbidding verdient zonder deelgenoten hierin. Maar hij رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا haalde ook in de definitie een andere eigenschap aan die verbonden is aan Zijn dienaren en dit is het dienaarschap en de aanbidding (العبودية). Aangezien Zijn dienaren Hem aanbidden, zich onderdanig opstellen jegens Hem en Hem gehoorzamen zonder dat Hij hierin een deelgenoot kent.

²⁶ Overgeleverd door Ibn Djarier in zijn Tafsier (1\54)

Een aantal uitspraken van de vrome voorgangers inzake de erkenning van deze drie categorieën

De boeken van de vrome voorgangers zijn gevuld met deze drie categorieën (van tawḥīd). Soms middels een directe indicatie ernaartoe en soms middels een indirecte aanwijzing ernaartoe. Mocht ik alles overleveren van hetgeen ik weet over hun uitspraken hieromtrent, dan zou het veel tijd in beslag nemen. Vandaar neem ik genoeg met enkele uitspraken hierover te overleveren van de vrome voorgangers van deze natie.

Het zal een kleine hoeveelheid aan uitspraken zijn van de geleerden die de drie categorieën omvatten. Hierin zal ik me beperken tot de geleerden van de moslims die zich op verschillende wetscholen van de islamitische jurisprudentie bevonden voor de komst van Shaykh al-Islām Ibn Taymiyyah رَحِمَهُ اللهُ. De reden hiervoor is om de valsheid aan te tonen van de bewering dat deze indeling van tawḥīd in drie categorieën niet bekend was behalve in de tijd van hem (Shaykh al-Islām Ibn Taymiyyah).

1 - De imaam **Abū Ḥaniefah an-Nu'maan bin Thaabit** (d. 150H) رَحِمَهُ اللهُ zei in zijn boek “al-Fiqh al-Absaṭ”²⁷:

“Allaah wordt aangeroepen (in de richting) naar boven en niet naar onder, aangezien (de richting) naar onder vanuit geen enkel oogpunt behoort tot de kenmerken van de heerschappij (ar-Rubūbiyyah) en het alleenrecht op aanbidding (al-Ulūhiyyah).”

²⁷ Al-Fiqh al-Absaṭ blz 51

In zijn uitspraak “Allaah wordt aangeroepen (in de richting) naar boven en niet naar onder” bevindt zich een bevestiging van de hoogheid in entiteit van Allaah, en dit behoort tot de tawḥīd in de Namen en Eigenschappen. Zo ook bevindt zich hierin een weerlegging op de Djahmiyyah, de Mu’tazillah, de Ashaa’irah, de Maaturiediyyah en anderen dan hun die de hoogheid in entiteit van Allaah ontkennen. In zijn uitspraak “de kenmerken van de heerschappij” bevindt zich een bevestiging van de tawḥīd in de heerschappij (ar-Rubūbiyyah), en in zijn uitspraak “het alleenrecht op aanbidding” bevindt zich een bevestiging van de tawḥīd in het alleenrecht op aanbidding (al-Ulūhiyyah).

2- **Ibn Mandah** رَحِمَهُ اللهُ zei in zijn boek “at-Tawḥīd”: Moḥammed bin Abie Dja’far as-Sarakhsie heeft ons bericht, op gezag van **Abū Yūsuf al-Qaādī** (Ya’qūb bin Ibraahiem bin Ḥabieb al-Kūfie, de metgezel van Abū Ḥaniefah, d. 182H), dat hij zei:

“Tawḥīd wordt niet middels analogie (al-qiyaas) achterhaald. Heb je niet de uitspraak van Allaah عَزَّوَجَلَّ gehoord in de verzen waarin Hij zichzelf omschrijft als de Alwetende, de Almachtige, de Krachtige, de Bezitter. En Hij zei niet: “Waarlijk, ik ben de Almachtige en de Alwetende. Omwille van deze kwestie ben ik Almachtig, en omwille van deze reden ben Ik Alwetend, en door deze betekenis bezit Ik”. Daarom is het niet toegestaan om analogie te verrichten m.b.t. tawḥīd. En Hij سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى wordt enkel gekend middels Zijn namen en middels Zijn eigenschappen (en niet middels analogie). Hij سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى heeft daadwerkelijk gezegd in Zijn Boek:

﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾

**“O mensen, aanbid jullie Heer die jullie en degenen
vóór jullie heeft geschapen, opdat jullie (Allaah)
zullen vrezen.”**

[Sūrah al-Baqarah 2:21]

En Hij سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى zei ook:

﴿أَوَلَمْ يَنْظُرُوا فِي مَلَكُوتِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا خَلَقَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ﴾

**“Kijken zij niet naar het Koninkrijk van de hemelen
en de aarde en (naar) alle zaken die Allaah heeft
geschapen?”**

[Sūrah al-A'raaf 7:185]

En Hij سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى zei:

﴿إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَالْفُلْكِ الَّتِي تَجْرِي فِي
الْبَحْرِ﴾

**“Waarlijk, in de schepping van de hemelen en de
aarde en in de afwisseling van de nacht en de dag en
de schepen die over de zee varen.”**

[Sūrah al-Baqarah 2:164]

Einde citaat.

Abū Yūsuf zei (verder):

*“Allaah zei niet: “Kijk middels welke manier Ik de Alwetende
ben, of middels welke methode Ik de Almachtige ben, of middels
welke weg Ik de Schepper ben.” Echter zei Hij سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى: ‘Kijk
naar de hoedanigheid van wat Ik geschapen heb.’ Daarna zei
Hij عَزَّوَجَلَّ:*

﴿وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ ثُمَّ يَتَوَقَّىكُمْ﴾

**“En Allaah heeft jullie geschapen, om jullie
vervolgens te laten sterven.”**

[Sūrah an-Naḥl 16:70]

En Hij سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى zei:

﴿وَفِي أَنْفُسِكُمْ أَفَلَا تُبْصِرُونَ﴾

“En (ook) in jullie zelf. Zien jullie dan niet?”

[Sūrah adh-Dhaariyaat 51:21]

Wat betekent: Weet, dat al deze zaken een Heer hebben in Wiens handen ze liggen, en deze controleert. En dat jij gevormd bent, en dat jij een Schepper hebt. En Allaah heeft enkel Zijn schepsels middels Zijn schepping geleid naar de wetenschap dat ze een Heer hebben die zij aanbidden, gehoorzamen en een uniciteit aan toekennen. Daarna benoemde Hij Zichzelf en zei: ‘Ik ben de Barmhartige, Ik ben de Genadevolle, Ik ben de Schepper, Ik ben de Almachtige, Ik ben de Bezitter.’ Wat betekent: Hij is het die jullie geschapen heeft en Hij wordt de Bezitter, de Almachtige, de Barmhartige, en de Genadevolle (enzovoorts) genoemd.”

Daarna zei Abū Yūsuf :

“Men leert Allaah kennen middels Zijn tekenen en Zijn schepping, en Hij wordt beschreven middels Zijn Eigenschappen, en Hij wordt benoemd middels Zijn Namen. Met hetgeen Hij in Zijn Boek heeft aangehaald, en met hetgeen Zijn boodschapper heeft bericht aan de schepping.”

Daarna zei Abū Yūsuf :

“Waarlijk, Allaah heeft jou geschapen, en Hij heeft jou organen en ledematen gegeven, waarvan het ene orgaan niet normaal

kan functioneren zonder het andere. En Hij laat jou van toestand naar toestand voortgaan. Zodat jij zal inzien dat jij een Heer hebt. Hij plaatste in jouw zelf een ziel waarmee je Hem leert kennen en als bewijsvoering voor het bestaan van Hem. Daarna omschreef Hij Zichzelf en zei: 'Ik ben de Heer, Ik ben de Barmhartige, Ik ben Allaah, Ik ben de Almachtige, Ik ben de Bezitter.' Dus Hij wordt gekenmerkt middels Zijn Eigenschappen en benoemd middels Zijn Namen. Allaah سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى zei:

﴿قُلِ ادْعُوا اللَّهَ أَوْ ادْعُوا الرَّحْمَنَ أَيًّا مَا تَدْعُوا فَلَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى﴾

“Zeg: “Roep Allaah aan, of roep de Meest Barmhartige aan. Ongeacht met welke (Naam) jullie aanroepen; aan Hem behoren immers de Beste Namen toe.”

[Sūrah al-Israa' 17:110]

En Hij سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى zei:

﴿وَلِلَّهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى فَادْعُوهُ بِهَا وَذَرُوا الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي أَسْمَائِهِ﴾

“En aan Allaah behoren de Beste Namen toe. Roep Hem daarmee aan, en verlaat degenen die (van de waarheid) afwijken wat betreft Zijn Namen.”

[Sūrah al-A'raaf 7:180]

En Hij سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى zei:

﴿لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى يُسَبِّحُ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾

“Aan Hem behoren de Beste Namen toe. Alles wat in de hemelen en op de aarde is, verheerlijkt Hem. En Hij is de Almachtige, de Alwijze.”

[Sūrah al-Hashr 59:24]

Allaah heeft ons daadwerkelijk bevolen om Hem één te maken (tawhied te verwezenlijken). En tawhied komt niet tot stand middels analogie. Aangezien analogie tot stand komt in een kwestie waarin een soortgelijke bestaat. En Allaah سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى is ver Verheven en vrij van een soortgelijke.”

Daarna zei hij:

“Hoe kan het zo zijn dat de tawhied wordt waargenomen middels analogie terwijl Hij de Schepper is van al de verschillende soorten schepselen. Er is geen soortgelijke aan Hem, Verheven is Hij. En Allaah عَزَّوَجَلَّ heeft jou bevolen om te geloven in al hetgeen waarmee Zijn profeet صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ is gekomen. Hij سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى zei:

﴿قُلْ يَأَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعًا الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ فَآمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ الَّذِي يُؤْمِنُ بِاللَّهِ
وَكَلِمَتِهِ وَأَتَّبِعُوهُ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ﴾

“Zeg: “O mensen, voorwaar, ik ben voor jullie allen de boodschapper van Allaah. (Hij is) Degene aan wie het Koningschap van de hemelen en de aarde toebehoort. Niemand heeft het recht om aanbeden te worden, behalve Hij. Hij doet leven en sterven. Geloof dus in Allaah en Zijn boodschapper, de ongeletterde profeet die in Allaah en Zijn Woorden gelooft. Volg hem dan, opdat jullie geleid zullen worden.”

[Sūrah al-A'raaf 7:158]

Dus Allaah heeft jou bevolen om te volgen, te luisteren, en te gehoorzamen. Mocht het zo zijn dat de moslimnatie de tawhied en het geloof (al-Imaan) middels opinie, analogie, en begeerten zou zoeken, dan zouden ze ongetwijfeld in dwaling verkeren.

Heb je de uitspraak van Allaah ﷻ niet gehoord waarin Hij
سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى zei:

﴿وَلَوْ أَتَبَعَ الْحَقُّ أَهْوَاءَهُمْ لَفَسَدَتِ السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ﴾

**“Als de waarheid hun begeertes zou volgen, dan zouden
de hemelen, en de aarde en wie zich erin bevindt,
verdorven raken.”**

[Sūrah al-Muminūn 23:71]

Einde citaat²⁸.

Dit werd ook overgeleverd door al-Ḥaafidh Abūl-Qaasim Ismaa'iel at-Taymie al-Asbahaanie (d. 535H) , in zijn boekwerk “Al-Hudjah fi bayaan al-Mahadjah wa sharḥ at-tawḥied wa madhab Ahlus-Sunnah”. Omdat hij hier zoveel belang aan hechtte, heeft hij een apart hoofdstuk toegewijd hieraan en hij noemde dit hoofdstuk: “Het verbod op het zoeken naar de hoedanigheid van de Eigenschappen van Allaah ﷻ”.

En deze overlevering van Abū Yūsuf die via deze twee geweldige imaams is overgeleverd omvat de drie categorieën van tawḥied: de tawḥied van Zijn heerschappij (ar-Rubūbiyyah), de tawḥied van Zijn alleenrecht op aanbidding (al-Ulūhiyyah), en de tawḥied van Zijn Namen en Eigenschappen (al-Asmaa` waṣ-Ṣifaat).

Onze geleerde, dr. ‘Alie Faqiehi, heeft gezegd in zijn toelichting op deze overlevering:

*“Abū Yūsuf heeft daadwerkelijk uitmuntende woorden
gesproken met betrekking tot het hoofdstuk van tawḥied. En
zijn woorden gaan klaarduidelijk over de tawḥied van Zijn*

²⁸ At-Tawḥied van Ibn Mandah (3\304-306)

heerschappij (ar-Rubūbiyyah), de tawḥied van Zijn alleenrecht op aanbidding (al-Ulūhiyyah), en de tawḥied van Zijn Namen en Eigenschappen (al-Asmaa' waṣ-Ṣifaat). En hij haalde aan dat tawḥied niet middels analogie gekend wordt. Waarin hij duidelijk maakte dat analogie niet kan bestaan behalve wanneer er een reden bestaat. Dit verklaarde hij in zijn uitspraak: “Heb je niet de uitspraak van Allaah عزَّوَجَلَّ gehoord in de verzen waarin Hij Zichzelf omschrijft als de Alwetende, de Almachtige, de Krachtige, de Bezitter. En Hij سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى zei niet: “Waarlijk, ik ben de Almachtige en de Alwetende. Omwille van deze kwestie ben ik Almachtig”. Hij zei (ook) dat analogie niet toegestaan is in tawḥied. En dat Allaah enkel wordt benoemd middels Zijn Namen, en enkel wordt beschreven middels Zijn eigenschappen. Daarna noemde hij de bewijzen die hierop duiden. Vervolgens zei hij: “Allaah zei niet: “Kijk middels welke manier ik de Alwetende ben, of middels welke methode ik de Almachtige ben, of middels welke weg ik de Schepper ben. Echter zei Hij سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى: “Kijk naar de hoedanigheid van wat Ik geschapen heb...”

Waarlijk, hetgeen hij zei heeft geen verduidelijking nodig. Dus herhaal deze woorden en je zal terugvinden dat hierin een weerlegging zit tegen degenen die dwalen in de tawḥied van Zijn heerschappij en in de tawḥied van Zijn Namen en Eigenschappen, die als bewijs genomen worden voor de tawḥied in Zijn alleenrecht op aanbidding en gehoorzaamheid.”²⁹

3- **Ibn Djarier at-Ṭabarī** (d. 310H) heeft in zijn uitleg van het volgende vers gezegd:

²⁹ Zie de voetnoot van het boekwerk “Kitaab at-Tawḥīd” van Ibn Mandah (3\310)

﴿فَاعْلَمْ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاسْتَغْفِرْ لِذَنْبِكَ﴾

“Weet dus dat niemand het recht heeft om aanbeden te worden, behalve Allaah. En vraag om vergeving voor je zonde.”

[Sūrah Moḥammed 47:19]

“Weet, O Mohammed, dat het alleenrecht op aanbidding (al-Ulūhiyyah) voor niemand gepast is behalve voor Allaah, en dat het noch voor jou noch voor de gehele schepping toegestaan is om iemand te aanbidden naast Allaah. Degene die de schepping heeft geschapen, die de Absolute Bezitter is van alle zaken, en Degene aan wie de heerschappij (ar-Rubūbiyyah) wordt toegekend door iedereen naast Hem.”³⁰

4 - Imaam Abū Dja’far aṭ-Ṭaḥaawie al-Ḥanafie
(d. 321H) zei in de inleiding van het bekende boekwerk “al-’Aqiedah aṭ-Ṭaḥaawiyyah”:

“Middels het succes van Allaah dragen wij de geloofsovertuiging inzake de tawḥied van Allaah: dat Hij waarlijk de Enige is en geen deelgenoot kent, dat Hij geen soortgelijke heeft, dat er niets Hem kan overmeesteren en dat er niets is dat het recht heeft om aanbeden te worden behalve Hem...”

Zijn uitspraak: “dat Hij waarlijk de Enige is en geen deelgenoot kent” omvat alle drie de categorieën van tawḥied. Aangezien Hij de Enige is zonder een deelgenoot in Zijn heerschappij, de Enige zonder deelgenoot in Zijn alleenrecht op aanbidding, de Enige zonder deelgenoot in Zijn Namen en Eigenschappen.

³⁰ Djaami’u al-Bayaan (26\53-54)

En zijn uitspraak: “*dat Hij geen soortgelijke heeft*” valt onder de tawhīd in de Namen en Eigenschappen. En zijn uitspraak: “dat er niets is dat het recht heeft om aanbeden te worden behalve Hem” valt onder de tawhīd van Zijn alleenrecht op aanbidding.

We kunnen concluderen dat de drie categorieën van tawhīd duidelijk en expliciet naar voren komen in deze tekst afkomstig van de imaam رَحْمَةُ اللَّهِ. En hij haalde aan in de inleiding van zijn boekwerk dat voorafgaand genoemd werd (al-‘Aqiedah at-Ṭaḥaawiyyah) dat het volgende aangehaald zal worden: “Een verduidelijking van de geloofsovertuiging van Ahlus-Sunnah wal-Djamaa’ah op de methodiek van de jurisprudentie-geleerden van deze religie: Abū Ḥaniefah an-Nu’mān bin Thaabit al-Kufie, en Abū Yūsuf Ya’qūb bin Ibraahim al-Anṣaarie, en Abū ‘Abdillaah Moḥammed bin al-Ḥasan ash-Shaybaanie رَحْمَةُ اللَّهِ. En een verduidelijking van hetgeen zij als geloofsovertuiging dragen inzake de fundamenteën van de religie, en hetgeen waarmee zij de Heer van alle schepselen aanbidden.”

5 - Abū Moḥammed ‘Abdillaah bin Moḥammed an-Naysaaburi, ook wel bekend als al-Murtash, (d. 328H) heeft gezegd:

“De fundamenteën van tawhīd zijn drie categorieën: het kennen van Allaah middels Zijn heerschappij, de bevestiging dat Hij uniek is, en de ontkenning van soortgelijken aan Hem.”³¹

³¹ Overgeleverd door Abū Na’iem in het boek al-Ḥilyah (10/356)

6 - Abū Ḥaatim Moḥammed bin Ḥibbaan al-Busti (d. 354H) رَحِمَهُ اللهُ zegt in zijn inleiding van zijn boekwerk “Rawḍah al-’Uqalaa’i wa Nuzhatu al-Fuḍalaa’i”:

“Alle lofprijzingen komen toe aan Allaah, Degene die uniek is in het alleenrecht van aanbidding (al-Ulūhiyyah), de Almachtige over iedereen middels Zijn heerschappij (ar-Rubūbiyyah), degene die de levensduur van alle schepselen bepaalt, hun omstandigheden controleert en dirigeert, Degene die hun begunstigt met opeenvolgende en veelvuldige gunsten, Degene die de schepping zonder helper noch adviseur geschapen heeft op een moment dat Hij dit wilde. Hij schiep de mensheid in de hoedanigheid die Hij wou, zonder een partner of soortgelijke hierin...”

Hij noemde de drie categorieën (van tawḥied): het alleenrecht op aanbidding (al-Ulūhiyyah), de heerschappij (ar-Rubūbiyyah), en de namen en eigenschappen (al-Asmaa’ waṣ-Ṣifaat).

7 - Ibn Abie Zayd al-Qayrawaanie al-Maalikie (d. 386H) رَحِمَهُ اللهُ heeft gezegd in de inleiding van zijn boekwerk over de (correcte) geloofsovertuiging:

“Hieronder valt: het geloven met het hart, en het uitspreken met de tong, dat Allaah de Enige God is. En dat niets of niemand het recht heeft aanbeden te worden behalve Hij. En dat Hij geen soortgelijke, kind, vader, echtgenote of partner heeft. Hij is de Eerste waaraan geen begin was, de Laatste waaraan geen einde komt. De hoedanigheid van Zijn entiteit kan niet beschreven worden door degenen die dit proberen...” tot zijn uitspraak: “Verheven is Hij dat er iemand in Zijn koninkrijk is waarvan Hij wilt dat hij er niet was, of dat er iemand is die niet afhankelijk is van Hem. Hij is de Schepper van alle zaken. Is Hij

*niet de Heer van alle dienaren en de Heer van hun daden.
Degene die hun bewegingen en levensduur heeft bepaald?”*

8 - Imaam Abū ‘Abdillaah ‘Ubaydillaah bin Moḥammed bin Baṭṭah al-’Uqbarie al-Ḥanbali (d. 387H) heeft gezegd in zijn boekwerk “Al-Ibaanah ‘an Sharie’ah al-Firqatu an-Naadjyyah wa Mudjaanabah al-Firaq al-Madhmūmah”:

“... Het fundament van het geloof in Allaah dat verplicht is voor de schepselen om als overtuiging te dragen ter bevestiging van het geloof in Allaah draait rond drie kwesties:

De eerste ervan is dat de dienaar overtuigd is van Zijn heerschappij, waardoor hij zich distantieert van de methodiek die aangehangen wordt door ‘Ahl at-Ta’tiel’. Dit zijn degenen die een schepper ontkennen.

De tweede ervan is dat men overtuigd is dat Hij uniek is, waardoor hij zich distantieert van de methodiek die aangehangen wordt door ‘Ahlush-Shirk’. Dit zijn degenen die een schepper erkennen maar desondanks anderen als deelgenoot toekennen in de aanbidding jegens Hem.

De derde ervan is dat men overtuigd is dat Allaah gekenmerkt wordt middels Zijn Eigenschappen. En het is niet toegestaan om eigenschappen toe te kennen aan Hem anders dan deze Eigenschappen (die in Qor’aan en de sunnah vernoemd werden), zoals: Kennis, Almacht, Wijsheid, en al de andere Eigenschappen waarmee Hij Zichzelf heeft gekenmerkt in Zijn Boek. Want we weten dat er daadwerkelijk velen zijn die dwalen in Zijn Eigenschappen ondanks ze Hem erkennen en Hem één maken (in hun aanbidding). En deze dwaling met betrekking tot de Eigenschappen van Allaah zal uiteindelijk doorsijpelen op zijn tawḥied. Want we zien dat Allaah

سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى elk van Zijn dienaren toespreekt met een oproep om in elk van deze drie (fundamenten) te geloven en hiervan overtuigd te zijn.

Als het gaat om Zijn oproep jegens Zijn dienaren om Zijn heerschappij en uniciteit te erkennen dan zullen wij deze hier niet noemen aangezien de veelvuldigheid en uitgebreidheid hiervan. En omdat de aanhanger van de Djahmiyyah-groepering beweert dat hij deze twee (categorieën) erkent ondanks zijn ontkenning van de eigenschappen (van Allaah) waardoor zijn voorgaande claim op de twee (categorieën) nietig wordt...”³²

Waarop de schrijver begon te citeren van hetgeen wat de uitspraak van de Djahmiyyah in hun ontkenning van de eigenschappen weerlegt en vals verklaart.

Dit is een stuk tekst waarin klaarblijkelijk de drie categorieën van tawhied worden aangehaald. En overpeins aandachtig, moge Allaah jou beschermen, de uitspraak van Ibn Baṭṭāh رَحِمَهُ اللَّهُ waarin hij zei:

“Want we zien dat Allaah, de Verhevene, elk van Zijn dienaren toespreekt met een oproep om in elk van deze drie (fundamenten) te geloven en hiervan overtuigd te zijn.”

Hierin bevindt zich de grootste weerlegging tegen degenen die beweren dat deze indeling (in drie categorieën) niet aangehaald wordt in het Boek van Allaah en in de sunnah van Zijn boodschapper صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ. En overpeins het begin van zijn uitspraak waarin hij zei:

³² Al-Ibaanah van Ibn Baṭṭāh blz. 693-694

“Het fundament van het geloof in Allaah dat verplicht is voor de schepselen om als overtuiging te dragen draait rond drie kwesties”

Hij رَحِمَهُ اللهُ schreef daadwerkelijk dat de tawḥīd drie categorieën telt en dat deze het fundament zijn van het geloof dat verplicht is voor de schepselen om als overtuiging te dragen ter bevestiging van het geloof in Allaah. Dit betekent dat men geen geloof of tawḥīd kan hebben behalve als men in deze drie zaken gelooft. Aangezien het geloof en de tawḥīd inhoudt dat men Allaah eenmaakt in deze drie categorieën. Dus degene die de tawḥīd in heerschappij niet erkent, heeft de Schepper ontkend en deelgenoten toegekend aan Allaah in Zijn heerschappij. En degene die de tawḥīd in Zijn alleenrecht niet erkent, heeft deelgenoten toegekend aan Allaah in Zijn alleenrecht en de aanbidding jegens Hem, zoals de afgodendienaren die afgoden aanbaden. En degene die de tawḥīd in Zijn Namen en Eigenschappen niet erkent, is een dwalende ongelovige in de Namen en Eigenschappen van Allaah.

9 - Imaam al-Ḥaafidh Abū ‘Abdillaah bin Ishāaq bin Yaḥyaa bin Mandah (d. 395H) haalde in zijn boekwerk “Kitaab at-Tawḥīd wa ma’rifa Asmaa’illaahi waṣ-Ṣifaatihie ‘alaa al-Ittifaq wat-Tafarrud” de categorieën van tawḥīd aan. Hij maakte hiervoor vaak gebruik van het boek van Allaah en de sunnah als bewijsvoering van deze categorieën in een gedetailleerde uitleg hiervan. Enkele hoofdstukken die hij hierin opgesomd heeft met betrekking tot de tawḥīd in de heerschappij (ar-Rubūbiyyah) zijn de volgende:

- een vermelding waarmee Allaah عَزَّوَجَلَّ Zichzelf heeft gekenmerkt en duidt op Zijn uniciteit عَزَّوَجَلَّ, en dat Hij waarlijk

de Enige is, de Onafhankelijke, Degene die niet verwekt heeft noch werd Hij verwekt, Degene die geen soortgelijke heeft.

- een vermelding hoe de schepping begon.
- een vermelding wat erop duidt dat de schepping van de Troon vooraf ging aan de schepping van de andere zaken.
- een vermelding wat erop duidt dat de goddelijke voorbeschikking vooraf ging aan de schepping van alle zaken.
- een vermelding wat de bezitters van verstand als bewijsvoering gebruiken van duidelijke Qor'aanische verzen, die Allaah als bewijs maakte voor Zijn dienaren op de erkenning van Hem en op Zijn uniciteit. Zoals de ordelijkheid en perfecte structuur in Zijn schepping, en de ongelooflijke wijsheden in de schepping van de hemelen en de aarde...
- een vermelding van de duidelijke verzen die duiden op de uniciteit van Allaah.
- een vermelding van de verzen die duiden op de tawhīd van Allaah ﷻ in Zijn Eigenschap van het scheppen van de hemelen. Dit heeft Hij genoemd in Zijn Boek en heeft Hij verduidelijkt via de tong van Zijn boodschapper ﷺ.³³

Daarna haalde hij andere hoofdstukken aan met betrekking tot de tawhīd van het alleenrecht op aanbidding (al-Ulūhiyyah), zoals:

- een vermelding van de schone Namen van Allaah waarmee Hij genoemd werd en wat Hij bekendmaakte voor Zijn dienaren om Hem te leren kennen, Hem aan te roepen, en Hem te gedenken.
- Een vermelding van Zijn meest grote naam 'Allaah' waarmee Hij Zichzelf benoemd heeft en de naam die Hij een hoge rang heeft gegeven in alle adkhaar (meervoud van dhikr)

³³ Deze hoofdstukken kan men terug vinden in zijn boek at-Tawhīd (1/61-116)

En hij noemde de volgende zaken onder dit hoofdstuk:

- De uitspraak van de profeet ﷺ:
“Het is mij bevolen om de mensen op te roepen naar de geloofsgetuigenis ‘Er is niemand die het recht heeft om aanbeden te worden behalve Allaah’.”
- De uitspraak van de profeet ﷺ:
“De Islam is gebouwd op de geloofsgetuigenis ‘Er is niemand die het recht heeft om aanbeden te worden behalve Allaah’.”
- De uitspraak van de profeet ﷺ:
“Wie in Allaah en de laatste dag gelooft, laat hem dan enkel het goede zeggen of laat hem anders zwijgen.”
- De uitspraak van de profeet ﷺ:
“Zeg: ‘Mijn Heer is Allaah’ en wees dan rechtschapen.”
- De uitspraak van de profeet ﷺ:
“Wie zweert, laat hem dan zweren bij Allaah عَزَّوَجَلَّ. En degene die zweert bij iemand anders dan Allaah heeft daadwerkelijk afgoderij gepleegd.”
- De uitspraak van de profeet ﷺ:
“Gedenk Allaah in elke toestand, Allaah سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى heeft gezegd: ‘Gedenk Allaah veelvuldig.’” [Sūrah al-Djumu’ah 62:10]³⁴

En hij noemde nog vele kwesties met betrekking tot tawḥīd in het alleenrecht van aanbidding (al-Ulūhiyyah).

Vanonder de hoofdstukken die hij noemde inzake de tawḥīd in Zijn namen en eigenschappen zijn de volgende:

- een vermelding van de eigenschappen van Allaah عَزَّوَجَلَّ waarmee Hij Zichzelf heeft benoemd, en waarmee Zijn Boek is

³⁴ Deze hoofdstukken kan men terug vinden in zijn boekwerk at-Tawḥīd (2/14-46)

neergedaald, en waarover de boodschapper صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ bericht gegeven heeft om zodoende Zijn heer عَزَّوَجَلَّ te kenmerken als verduidelijking voor zijn natie.

En hij haalde nog vele andere kwesties aan met betrekking tot de tawhīd in de Namen en Eigenschappen van Allaah³⁵. Hiervoor haalde hij een groot aantal van de schone Namen van Allaah aan³⁶.

Onze geleerde, dr. ‘Alie bin Naasir Faqiehie, zei in de inleiding van zijn *taḥqīq* van het boekwerk van Ibn Mandah:

“De auteur van dit boekwerk leefde in de vierde generatie na de emigratie (van 310 tot 395). En zijn boekwerk omvat de categorieën van tawhīd die genoemd werden in het Boek van Allaah, de Verhevene: tawhīd in de heerschappij, tawhīd in het alleenrecht op aanbidding, en tawhīd in de Namen en Eigenschappen. Hij begon bij de categorie met betrekking tot Zijn uniciteit in heerschappij die hij als bewijsvoering gebruikt voor de tawhīd in Zijn alleenrecht op aanbidding. Daarna haalde hij hoofdstukken aan inzake de tawhīd van de Namen en Eigenschappen, waarvan sommige (weer) ingingen op de tawhīd van het alleenrecht op aanbidding. Dit waren de hoofdstukken vanaf hoofdstuk 42 tot het hoofdstuk 50. Waarop hij weer terugkeerde naar de namen van Allaah. Deze volgde hij op door de tawhīd in de Eigenschappen, waarin hij deze onafhankelijk van de Namen van Allaah behandelt. Daarna keerde hij weer terug naar de tawhīd in de heerschappij waar hij deze expliciet vermeldt op het einde van het boek. En de lezer van dit boekwerk zal terugvinden dat hij in zijn bewijsvoering hierop niet afwijkt van het boek van Allaah, de

³⁵ Deze hoofdstukken kan men terug vinden in zijn boekwerk ‘at-Tawhīd’ (3/7), tot aan het einde van het boek.

³⁶ Op bladzijde (2/47-208)

sunnah van Zijn boodschapper ﷺ, en de uitspraken van de vrome voorgangers.”³⁷

10 - **Abū Bakr Moḥammed bin al-Walied at-Turtūshi al-Maalikie** (d. 520H) heeft gezegd in de inleiding van zijn boekwerk “Siraadj al-Mulūk”³⁸:

“Ik getuig dat de heerschappij en uniciteit aan Hem (Allaah) toekomt. En ik getuig van hetgeen dat Hij voor Zichzelf heeft getuigt van de schone Namen en hoogstaande en volmaakte Eigenschappen.”

Dus hij noemde duidelijk de drie categorieën van tawḥied.

Dus dit was een aandeel van enkele teksten afkomstig van de imaams onder de vrome voorgangers en de geleerden van de moslims uit verschillende tijden, moge Allaah hen genadig zijn, die op een klaar en duidelijke wijze spraken over de drie categorieën van tawḥied. Wat erop duidt dat Ahlus-Sunnah de indeling volgt waarop de voorgaande generaties zich bevonden.

Hetzelfde geldt voor degenen die na hen kwamen zoals Shaykh al-Islaam Ibn Taymiyyah, zijn student de grote geleerde Ibn al-Qayyim, al-Ḥaafidh Ibn Kathier, al-Imaam adh-Dhahabi, al-Maqrizie, Ibn ‘Abdul-’Izz al-Ḥanafie, as-Saffaarinie, as-San’aanie, ash-Shawkaanie, Shaykh al-Islaam Mohammed bin ‘Abdul-Wahhaab en zijn studenten, en vele anderen dan hun.

Dus onder hen was er geen enkel meningsverschil omtrent de erkenning van deze categorieën. En ze deden dit in navolging

³⁷ Zie de inleiding van het boek ‘at-Tawḥied’ van Ibn Mandah (1/27-28)

³⁸ Siraadj al-Mulūk (1/7)

van het Boek en de sunnah en ze hielden zich vast aan wat het inhoudt.

Slot

We kunnen daarom concluderen dat ze (de waarheid) navolgen en niet met innovaties kwamen. En degenen die hun tegengaan zijn mensen van innovaties en begeertes. Degenen die tegenstrijdig zijn aan Allaah en Zijn boodschapper. Degenen die een andere weg dan de weg van de gelovigen hebben genomen.

We vragen Allaah om ons te voorzien van een tawhied die zuiver is en een geloof dat diepgeworteld is. En om ons succes te geven in het volgen van de leiding waar de meester der gezonden boodschappers mee is gekomen, de imaam van degenen die de tawhied praktiseren: onze profeet Mohammed. Moge de zegeningen en vrede over hem zijn, en ook over al zijn verwanten en metgezellen. En alle soorten lofprijzingen behoren toe aan Allaah, de Heer van al het geschapene.

